

אוי קלט (מורה חדש)
עתון יומי בלתי מסלתי בשפה ההוגרה
העורכת: ד"ר נ. מרשון
העורך האחראי: דוד שן
המזל: מורה חדש בע"מ. ת.א. רח' הנגב 11.

XLIV. ÉVFOLYAM 77. sz. 2
Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
Felelős szerkesztő: SCHÖN DEZSO
Kiadó: Mizrach Chádás Ltd., Tel-Aviv.
Háttér 11. — POB 831.
Telefon: Szerkesztőség: 31476
Kiadóhivatal, hirdetés, nyomda: 31677.

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: המיסד והעורך הראשון: ד"ר מרשון
Dr. MARTON ERNŐ

Anglia és Amerika még vár az új iraki rezsim elismerésével

Az ország egyes részeiben tegnap még folytak a harcok — Jugoszlávia már elismerte a forradalmi kormányt — Viharos tüntetések Damaszkuszban és Beirutban

Beirut (Reuters, UPI és ITP). — Bagdadból érkező utasok, közöttük angol és amerikai állampolgárok, tegnap azt mondták, hogy az iraki fővárosban még szörványos lövöldözések folytak, de úgy tűnik, hogy a forradalmárok az utolsó ellenállási fészkeket számolják fel. A város utcáin páncélautók, tankok és felfegyverzett jepek cirkálnak. Az utcákon torlaszokat emeltek és azoknál karaszalagos diákok — javas- részt 20 éven aluliak — minden járókelőt felülvizsgál- nak.

Az utasok azt is elmon- dották, hogy a mosszuli petroleum-vidéken kívül a Perzsa-öbölben levő Bacra városában is folytak még harcok Kaszem-barát kom- munista csoportok és az új rezsim hívei között.

A bagdadi rádió tegnap azt jelentette, hogy az élet lassan visszatér a rendes kerékvágásba és az üzle- tek is kinyitnak. A repülő- tereken ismét megindult a forgalom. A hatóságok dél- után 3 és 5 óra között fel függesztették a kijárási til- lalmat.

Bagdad katonai kormány- zója rádió útján közölte a polgárokkal, hogy az ost- romállapot újabb rendke- zésig érvényben marad és egyben felszólította a la- kosokat, hogy szolgáltatassá- be a náluk levő fegyverek- ket, mert akinél fegyvert talál- nak, azt súlyosan meg- büntetik.

Jugoszlávia tegnap hiva- talosan bejelentette, hogy elismeri az új rezsimet és a belgrádi kormány utasi-

totta bagdadi nagykövét, hogy ezt közölje az új iraki kormánnyal. Jugoszlávia az első nem-arab állam, amely elismerte az új kormányt. Az angol külügyminiszte- rium szóvivője azt mondta, hogy Anglia a lehető leg- rövidebb időn belül tanul- mányozni fogja az új iraki kormány elismerésének le- hetőségét. Anglia bagdadi nagykövete tegnap „barát- ságos megbeszélést” foly- tatott Taleb Husszein Cha- bib új iraki külügyminisz- terrel.

Amerikai hivatalos körök azt mondták, hogy az Egyesült Államok figyelem- mel kíséri a fejleményeket, mielőtt hivatalos álláspo- tot foglalna el az új iraki kormánnyal kapcsolatban, mert még szüksége van to- vábbi információkra az ot- tani helyzetet illetően. Az Egyesült Államok bizonyos mértékben antikommunistá- nak tekinti az új rezsimet, szemben Kasszammal, aki- nek kormányában néhány kommunista is volt.

Kairó, (Reuters). — A kairói rádió tegnap azt je- lentette, hogy két nap óta viharos tüntetések folynak Damaszkuszban, amelyek- nek résztvevői „reakciós- el- nes jelszavakat” hangoztat- nak. Tegnap a tüntetők a parlament elé vonultak, a- hol a rendőrség sortűzet adott rájuk, majd puskatus- sal verte szét a felvonuló- kat. Damaszkusz utcáin fegyveres rendőrorjáratok cirkálnak és megerősítették Jordánia és Szaudia nagy- követségi épületeinek őrzé- sét.

Beirutban is zajos tünte- tések voltak az új iraki rez- sim mellett.

Az arab államok és az Arab Liga főtthikárának sze- rencsikánálai mellett ért- hető feltűnést keltett, hogy üdvözlő táviratot intézett az új kormányhoz Ahmed El Barazani, a lázadó kur- dok vezérének, Musztafa El Barazanié fivére is, aki megelégedését fejezte ki Kaszem uralmának megdön- tése felett és egyben azt hangozta, reméli, hogy az új rezsim szimpátiával viseltetik a kurdok iránt. Ahmed El Barazani egyé- bent nem hiva a kurdok lá- zadásának annak ellenére, hogy azt testvére vezeti.

Tehérán jelentés szerint az iraki forradalom nyomá- ban fennakadás állott be a Perzsa öböl hajóforgalmá- ban. Három tankerhajó, a- melyek mindegyike 20 ezer tonna finomított perzsa ola- jat szállít, megkekedt az abadáni finomító kikötőjé- ben és további 12 tartály- hajó várakozik a Tigris és Eufrátesz összefolyásából származó Sat El Arab kikö- tője előtt, mert az iraki for-

radalmi kormány lezárta a határokat és iraki révkalau- zok nem hajlandók az Aba- danból kiinduló hajókat irá- nyítani.

Irak washingtoni nagy- követsége nyilatkozatot a- dott ki az új kormány ne- vében, amely szerint az Áref rezsim betartja Irak kötelezettségeit más orszá- gokkal szemben és semle- ges politikát fog folytatni.

A minisztertanács is foglalkozott az iraki eseményekkel

Izraelt elsősorban az érdekli, hogy azok nyomán emelkedni, vagy csökkenni fog-e Nasszer befolyása az arab világban

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). — Az iraki eseményekről a miniszter- tanács tegnap ülésén is szó esett. Golda Meír külügy- miniszter részletesen beszám- olt azokról az adatokról, amelyek ennek az arab ál- lammal a keretén belül le- zajlott a forradalom kap- csán, Izraelt birtokában van- nak. A külügyminiszter ar- ról is tájékoztatta a kor- mány tagjait, hogy az ille- tékes tényezők miként ér- tékelik az eseményeket, mind az egész övezet, mind

Az afro-ázsiai kongresszus megbélyegezte „a cionista kolonializmust”

Mosh, Tanganyika, (Reuters). — Az afro-ázsiai álla- mok szolidaritási szervezetének kongresszusa tegnap az arab országok nyomására megbélyegezte „a cionista kolonializmust” és követelte „a cionista behatolás meg- akadályozását Afrikába és Ázsiába”.

Egyébként az indiai küldöttség, amely három napon keresztül bojkottálta a tárgyalásokat, tegnap vissza- tért a konferenciára, miután az hozzájárult, hogy tár- gyalják az India-Kína közötti viszályt. Az indiaiak azért hagyták el a megbeszéléseket, mert a kongresszus nem akarta elfogadni a viszály rendezésével kapcsolatban be- nyújtott javaslatukat.

Országszerte megindultak az esőzések

A negyvi vetéseket már nem menti meg az elkésett csapadék

Tegnap a késő délutáni órákban országszerte meg- indultak az esőzések. Jeru- zsálemben, Haifán, Tel- Avivban és a partmenti öve- zet legtöbb pontján zivata- rok voltak. Az eső az Észak- Negevre és a Láchis övezet- re is kiterjedt. A negyvi me- zőgazdák kijelentették, hogy ez a csapadék már nem menti meg a teljesén kipusztult téli vetéseket, de jól jött a tavaszi előkészítő munkálatoknak. A Láchis- övezetben is csak a legelők

javát szolgálja már az eső. A meteorológiai intézet jelentése szerint mára bo- rus idő várható és az ország minden részében szörvá- nyos helyi esőkre van kilátás. Holnapra helyi esőket és a hőmérséklet csökkené- sét jósolja a meteorológus. Mai maximális hőmérsékle- tek: Jeruzsálemben 12, Tel- Avivban és Tibériáson 18, Haifán, Afulán, Luddon és Be'er-Séván 17, Názáretben 13 és Ejlátban 21 fok.

Moszkva hajlandó összehívni az összes kommunista pártok kongresszusát

Ugyanakkor a „Pravda” tovább támadja a kínai kommunista vezéreket

Moszkva (Reuters). — A szovjet kommunista párt hivatalos lapja, a Pravda, tegnap másfél oldalra ter- jedő vezércikkben közölte, hogy a szovjet kommunista párt központi bizottsága jó szemmel nézi a marxista- leninista pártok további kongresszusát, „ha ezt a többi testvérpárt is megfe- lelőnek tartja.” A cikk a továbbiakban tömörülésre szólítja fel a szocialista or- szágokat, kihangsúlyozva, hogy a szovjet kommunista párt hajlandó megbeszélése- ket folytatni bármely más kommunista párttal, „tekint- nekül a fennálló nézet- eltérések nagyságára.” A cikkirő megelégedéssel re- gisztrálja a kínai kommu- nista párt lapjában megje- lent nyilatkozatot, amely szerint a kínai kommunis- ták a többi párttal együtt, hajlandók „minden szüksé- ges lépést megtenni a kap- csolatok javítására és az egység megerősítésére.”

„Sajnos azonban — írja a Pravda — a kínai elvtá- sak nyilatkozata tele van éles és alaptalan kritikák- kal azokkal a beszédekkel kapcsolatban, amelyek a kelet-német kommunista párt legutóbbi kongresszu- sán hangoztattak el. Minden államnak megvannak a ma- ga tapasztalatai a nemzet- közli kapcsolatokat illetően és a különböző államok fele- lőssége bizonyos nemzet- közli problémák megoldá- sával kapcsolatban nem egyenlő. Az a feladatunk, hogy a meglévő különbsé- gek ellenére egységes állás- pontot teremtsünk külön- böző alapvető problémák

megoldására és ezzel segít- sük a szocializmus győze- lmét.”

A Pravda végezetül hoz- záfüzi, hogy „a jugoszláv vezetők legutóbbi helyrehoz- tak néhány olyan dolgot, amelyet a nemzetközi kom- munista világ károsnak te- kintett a jugoszláv szocia- lizmus kialakításában. A szovjet kommunisták azon- ban továbbra is kritizálni fogják azokat a jugoszláv vezetőket, akik egyenlő el- bánásban részesítik a szocia- lista államokat és a NATO-államokat, mert ez elhajlás a marxista-leninis-

ta felfogástól” — írja a Pravda.

Milano (IFP). Palmiro Togliatti, az olasz kommu- nista párt főtthikára, teg- nap azt mondtotta, hogy a hatalmi tömbök közötti bé- kés együttélés csakis a tel- jes leszerelés útján valósí- tható meg. Az olasz kom- munista vezér, aki az olasz külpolitika vonalának alap- vető megváltoztatását köve- telte, azt hangoztatta, hogy „milyen veszélyt jelent a De Gaulle-Adenauer ten- gely, amely nem egyéb európai katonai és politikai agresszió.”

Tu-bisvát napján számos emlékerdőt ültettek az országban

Sokezer iskolagyerek rész- vétele mellett tartották meg tegnap tu-bisvát napján or- szágszerte a hagyományos faültetési szertartást. Több dunámra terjedő ligetet ül- tettek Be'er-Séván, Ejlát- ban, Ofakimban és Tel-Aviv Hátikvá-negyede mellett lé- vő Nevé Cáhálban. Rámát- Gánban a hősihalottak, Ej- látban a gyerekek és Má- keret Báján pedig az or- szág első telepesei és ché- luai nevére ültettek emlé- kerdőt.

A fák újévét az ország valamennyi mezőgazdasági iskolája is megünnepelte, ahol a szokás szerint ven- dégül látták a 8-ik elemis-

tákat. Ezeknek az ünne- péseknek célja a hagyomá- nyok ápolásán kívül az, hogy az elemistákkal meg- ismertessék a mezőgazda- sági iskolák életét és ráve- gyék a gyerekeket, hogy itt foglalkozzanak a mezőgazdasági tan- nulmányaikkal.

● Venezuelai fegyveres terroristák Caracasban fel- gyújtottak egy nagy ameri- kai vállalat raktárát, ahol 5 millió dollár kárt okoztak, hogy zavaros légkört te- remtsenek Betancourt elnök február 18-án esedékes wa- shingtoni látogatásával kap- csolatban.

● Olaszországban szom- bat óta orvossztrájk folyik, melynek során 9 ezer kör- házi és magánorvos szün- tette be a munkát, akik azt követelik, hogy határozzák meg a minimális orvosi ho- noráriumokat, illetve fizeté- seket.

lenére úgy vélik, hogy Iz- ráel fokozott éberséggel fi- gyelemmel kíséri a törté- nt és főként azt, ami ennek nyomán más arab országok- ban előfordulhat, anélkül azonban, hogy az esemé- nyek következményeit kö- zölnék nekik. Irak azon arab államok közé tartozik, amelyek 1948-ban szintén hadrakeltek a függetlensé- géért küzdő Izraél ellen. Az iraki haderő északon és bizonyos mértékig az or- szág középső szakaszának felső peremén volt bevetve, de minthogy Izraél és Irak között nincs közös határ, a harcok befejezése után fegyverszüneti egyezmény sem jött létre a két ország között. Így tehát még az- on a síkon sincs érintkezés Iz- ráel és Irak között, mint a többi arab államokkal és ez is csökkenti az iraki esemé- nyeknek Izraellel kap- csolatossá válását jelentő- ségét.

Az alapvető kérdés, ami az övezet arab országai forradalmaival kapcsolato- san felmerül: milyen mértékben várható, hogy az események nyomán Egyip- tom, illetve Nasszer befo- lyása emelkedni, vagy csök- kenni fog az új rendszer kormányzata alatt. Erre- nézve szakértők véleménye szerint korai volna még válaszolni. Az új iraki rend- szer vezetői között kétségtel- lenül szép számban van- nak olyanok, akik legalább- is a múltban Nasszer-barát- tok voltak, de megfigyelők ugyanakkor úgy tudják, hogy olyanok is vannak kö- zöttük, akik már rég ki- ábrándultak Nasszerből és Szíria példáján okulva, a Nasszerrel való barátságot saját hazájukra nézve ve- szélyesnek tartják. Kétségtel- len azonban, hogy a meg- gyilkolt Kaszem komoly el- lenesége volt Nasszernek és hogy az új rezsim ember- nek közös nevezőjét éppen a Kaszem elleni engesztel- hetetlen gyűlöletük képezi, annak ellenére, hogy politi- kailag sokfelé tagozódnak. Figyelemreméltónak mond- ják azt is, hogy az új rez- sim egyik jelentős szemé- lisége, aki a puccs kato- nai akciójának végrehajtá- sát irányította, tulajdon- képpen a Hasemita-dinasz- tia szimpatizánsaként is- mert, vagyis a még meg- maradt jordániai Hasemita uralommal szemben aligha fog drasztikus intézkedése- ket megengedni.

BEN GURION TEGNAP SEM VEHETETT MÉG RÉSZT A MINISZTERTANÁCSON

Jeruzsálemi tudósítónk je- lentli: Golda Meír külügy- miniszter tegnap beszámolt a minisztertanács leg- utóbbi afrikai körútjáról. Mint ismeretes, a külügy- miniszter hivatalos látoga- tást tett Tanganyikában, Madagaszkárban és Ugan- dában „azonkívül nemhiva- talosan néhány napot Ke- nyában is tartózkodott, egy napot pedig Perzsiában töltött. A beszámoló igen derű- látóan ítéli meg Izraelnek az említett országokkal való viszonyát.

Elismerőleg szólt a kül- ügyminiszter az izraeli se- gély-akció keretében ott dolgozó izraeli szakértők munkájáról. A többi között elmondta, hogy az izraeliek

igyekeznek a helyi lakos- ság nyelvét megtanulni, hogy ezzel is csökkensen közöttük és a lakosság kö- zötti elválasztó fal.

Golda Meír egyébként már a hét végén a főváro- sba érkezett és nyomban lá- togatást tett Dávid Ben Gu- rion miniszterelnöknek, aki harmadik hete nem vesz részt a minisztertanács ülésén, mert még mindig nem lábalt ki egészen súlyos hűléséből. Tegnap általában azt hitték, hogy a kellemes idő lehetővé teszi már a miniszterelnöknek a minisz- tertanácsban való részvételt, orvosai ajánlására azonban még mindig a lakásán ma- radt.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy édes- anyánk, nagyanyánk, dédnagyanyánk,

ADLER REGINA RIVKA

Bné-Brák, Sikun Hé (Vésztő)

88 éves korában visszaadta drága lelkét terem- tőjének.

Gyászolják: gyermekei, menyje, unokái, dédunokái.

Szeretett lakótársunk

Mátyás Emil (Mendel) 77

elhunyt a lakmárból, őszinte részvétetket tolmácsolják a gyászoló családnak

a chiloni Shelters-ház összes lakói

HIREK

AZ ÚJ KELET
ELŐFIZETÉSI DIJA
HAVONTA 5.90 FORT
 Tel-Aviv, POB 831.
Flókkidávítatok:
HAIFA:
 Schapira 13. Tel. 2453.
JERUZSALEM:
 "avec-u. 7. Tel. 26046.

— Az elnöki pár látogatója a tel-hásonméri kórházban. Jicchák Ben-Cvi államelnök és hitveze tegnap látogatást tettek a tel-hásonméri kórház rehabilitációs központjában, ahol a súlyosan sebesült leszerelt katonákkal foglalkoznak. Az elnöki párt dr. Siba kórházigazgató és dr. Spiro alezredes, a rehabilitációs központ igazgatója fogadták. Ezt követően az elnöki pár tu-bisvát alkalmából facsemetét ültetett a sebesültekkel együtt.

● **TANUKAT KERESKE** annak igazolására, hogy 1941 nyár óta Uloara helységben, Alba Julia mellett, a sárga csillagot viselő, ahonnan 1941 végén Sibubba deportáltak "kényszermunkára" a vasutivonalon. Innen 1943 februárban vagy márciusban visszavitték Uloara-ba, ahol tovább kényszermunkát végeztek 1944 augusztusig, amikor az oroszok felszabadították. Mirsch Márton, Ben-Brák, Slicu Váv 10.

Keresünk asztalost szereléshez

Személyes jelentkezés:
"KARO"
 T. A., Dizengoff 99.

— **Nepal királyja szeptemberben jön Izraelbe.** Jeruzsálemi tudósítónk jelenti: Mahandera, Nepal királyja szeptemberben látogat el Izraelbe. Mint ismeretes, a király nemrég elfogadta Jicchák Ben Cvi államelnök meghívását, amelyet Izrael katmandui nagykövete adott át neki. Tegnap hivatalosan közölték mind Katmanduban, mind pedig Izraelben, hogy a látogatás időpontját szeptemberben állapították meg. Izraeli látogatása alatt Mahandera király az államelnök vendége lesz.

— **Kirját Gát sakkozói győztek Gadera ellen.** Kirját Gát sakkozói tegnap barátságos mérkőzést játszottak Gadera sakkozóival és a mérkőzést 8:0 arányban nyerték meg. A barátságos mérkőzéseket a kirját-gati kulturházban tartották és a legjobb játékosoknak Gideon Naor tanácselnök értékes jutalmakat nyújtott át.

● **SEZENACIO A "FRIDO"** kiadásában, Nachat Benjamin 46. Tisztegyapja női, férfi-pullover 19.90, 17.90; Jersey ruhák 45.-, 37.-, 29.90; Jersey kabátok 69.-.

— **Órászünetek kifosztására specializáltak magukat.** A rendőrség letartóztatta egy 18 és egy 20 éves tel-avivi fiatalembert, akik csütörtökre virradó éjszaka, Tel-Avivban, a Petach-Tikva ut 12 szám alatt kifosztottak egy órászünetet. A házkutatás alkalmával a betörőknél nagymennyiségű órát, láncot és gyűrűt találtak, amelyeknek egy része bizonyára az ékszerüzletből származik.

— **Meglopta a rokonát.** Baruch Ezra dimonai lakos feljelentést tett egyik rokona ellen, hogy az 300 font értékű ékszert lopott el tőle. A jelek szerint a tolvaj rokon pénteken alkülségségével hatolt be Ezra lakásába. A rendőrség megtalálta a lopott ékszereket és most folytatja a nyomozást.

Kiárúsítás! Engedmények 20-40%-ig

Sportzoké 16.50-18.00
 Döcön nadrág, gyűrhetetlen, osak 14.50

Női nadrág 7.50-10.00

Férfi nadrág 38/42, csak 7.50
 MÉRTÉK UTÁNI MUNKÁK IS NAGY ENGEDMÉNYEK

PRESSLER
 T. A. BEN-YEHUDA 20

— **Száz font pénzbírság** "tréfás" lépésért. A telavivi bíróság száz fontra bírságolta Slomo Kidron 26 éves bné-bráki könyvelőt, mert ellopta egy törpemotorkerék pár gyújtógyertyáját, amelyek értéke nem haladja meg a 2.50 fontot. A tolvajlás 1962 szeptemberében történt a ramát-gáni Gálé Gil úszoda melletti parkolóhelyen. A fiatalember azzal védekezett, hogy csak tréfából vitte el a gyújtót és később vissza akarta adni. Védője azzal próbálta menteni, hogy "gyerekes cselekedetet" követett el. A bírói ítélet kötelezte a rendőrséget, hogy a Kidrontól elkobzott három motorkerékpár gyújtógyertyáiból egyet adjon vissza, a károsultnak, míg a másik kettőt a tolvaj fiatalember visszakapta.

— **Megbűntették a ramát-gáni aszfaltbetyárt.** Mose Edelstein 23 éves ramát-gáni fiatalembernek 100 font jába került az, hogy az utcán megszólított és molesztált egy 18 éves leányt. Tavaly augusztusában történt, hogy egy rémült és zokogó lány megállította a kerékpáron haladó őrártos rendőrt és rámutatott Mose Edelsteinra s kijelentette, hogy a fiatalember üldözi és nem hagyja hazamenni. A ramát-gáni Dom Juan bíróság elé került, amely 100 fontra bírságolta.

— **Megtámadta a két rendőrt, aki le akarta tartóztatni.** Dr. Gersoni járásbíró háromhavi feltételes elzárásra ítélte Jakób Monfred 36 éves tel-avivi lakost, mert tavaly szeptemberben megtámadott két rendőrt, akik le akarták tartóztatni, miután nem fizette ki a bíróság által kiírt bírságot. Monfred tagadta a rendőrként bántalmazását, de azt bevallotta, hogy meglökte őket, amikor a lakásán megjelentek. Azzal mentegetőzött, hogy kérte a rendőroket, várjanak letartóztatásával egy napot, mert akkor nem volt nála pénz. Az ítélet leszögezi, hogy a rendőrként szabályszerűen jártak el és végre kellett hajtaniok a letartóztatási végzést.

— **Az autó magával cipelte a hozzákötözött kisfiút.** Játék közben súlyosan megsebesült Akkón az 5 éves Jicchák Abutbul. A kisfiú köteleit tekert derekára, amelynek másik végét az utcán parkoló egyik magán gépkocsinhoz kötötte. A magángépkocsi vezetője, Gila Hansel 27 éves hálai lakos, nem vette észre a kötéllal játszó kisfiút, megindította járművét és több méterrel vitte magával a kocsit. A gyereket a hálai kórházban ápolják.

— **Ma este, 8 órai kezdettel HERSCHTIK** európai hírví főkántor és két csoda-gyereke nagyszabású chazanut estje a tel-avivi HOH kulturtermében. Bevezető: Reich Jehosua.

— **Megdrágult a hálai Karmelit is.** Tudósítónk jelenti: Az általános viteldíj-emelés következtében tegnap reggeltől kezdve átlagosan egy agorával emelkedett a hálai Karmelit földalatti vasút viteldíja is. Az új tarifa szerint az alsóvárosból a Karmelit hegy központjába vezető utért 14 agorát kell fizetni, míg az ellenkező irányban 17 agora lesz a jegy ára. A tarifaemelés a múlt hét végén jóváhagyta a közlekedésiügyi minisztérium és a közlekedésiügyi főfelügyelő is.

— **Nechama Hendel** európai vendégzereplésre indult. Nechama Hendel, az ismert izraeli énekesnő tegnap reggel európai turnéra indult. Első állomása Athén lesz, onnan pedig Belgiumba és Svájcba folytatja útját. Ezután Franciaországba utazik, ahol az izraeli külügyminisztérium szervezi fellépéseit. A művésznő a Függetlenségi Napra tér vissza az országba.

— **Bántalmazta a városi ellenőrt.** Josséf Kohen, 35 éves jeruzsálemi férfi rövid idővel ezelőtt "A rakéták" zenekar fellépése idején a tilalom ellenére dohányszort az Edison moziban. Jakov Baliti városi ellenőr figyelmeztette és kivette a tereméből, utközben azonban Kohen teljes erejéből az arcába sujtott ugot, hogy egyik foga meglazult és akkora felrepedt. A jeruzsálemi járásbírósként Kohen tegnap 75 font pénzbírságra és az ellenőrnek fizetendő ugyanilyen összegű kártérítésre ítélte.

— **A kiárúsítás Rovell-nél** az olcsó árak miatt nagy sikerrel folyik. Ezen a héten 10-től 17-ig nagy engedmények jersey-árakra is. Rovell — vezető női divatház, Jeruzsálem, Schlondion Hámálka 15. Telefon: 22190.

— **Csalással vett ki pénzt** felesége takarékbetétjéből. A rendőrség néhány nappal ezelőtt őrizetbe vette Jehuda Perlit, a tel-avivi Hatikva negyed lakóját, akit azzal gyanúsítanak, hogy megmagasította felesége aláírását és ezen az uton 750 fontot vett ki a Hatikva negyedbeli Bank Hapoalim fiókban a felesége nevére szóló betétösszegekből. A járásbírósként tegnap óvadék ellenében szabadlábra helyezte Perlit, miután a rendőrség képviselője bejelentette, hogy az asszony már megbocsátott férjének.

— **Halálal fenyegette** meg az ellenfél ügyvédjét. Méir Bendor naharai ügyvéd életveszélyes fenyegetés miatt feljelentést tett egyik ügyfele ellen. Az ügyvéd elmondta, hogy egyik ügyfelének az ellenfele, akiti tóni lakos, a naharai bíróság épületében rátámadott és megfenyegette, megöl, ha nem vonja vissza az ellene kért és kiadott letartóztatási végzést.

— **Csatornázási munkálatok** Cholon új gyáripari negyedében. A Cholonban épülő új járműengedély hivatal területén és környékén bekezdődtek a nagyszabású csatornázási munkálatok. Ezt követően a város mérnöki hivatala megkezdte a csatornázási munkálatokat az új gyáripari negyedben is, ahol a munkálatok befejeztével véget ért a központi városi csatornázás első szakasza.

— **Meghalt a forró vízbe** esett ramlel kislány. — Az Ászáf Hárofe kórházban hosszsz szenvedés után meghalt Názicha Abd el-Kádi ramlel kislány. A szerencsétlen gyerek egy hétlet ezelőtt szüleinek lakásán belesett egy forró vízzel telt edénybe és súlyos égési sebeket szenvedett.

— **Nem lehetett rábizonyítani az elkövetett bűncselekményeket.** "Bár bizonyos veszély, hogy a vádiratban felsorolt bűncselekményeket tényleg elkövette, de bizonyítékok hiányában kénytelenek vagyunk felmenteni magát", állapította meg ítéletében Mose Kennet soros törvényszéki elnök, egy betöréssel és többrendbeli lopással vádolt fiatalember ügyében. A fiatalember beismerő vallomást tett a rendőrségnek, de később visszavonta és azt állította, hogy kihallgatása folyamán kényszer alatt vallott be olyan dolgokat, amelyeket "az újjából szoptott". Miután a rendőrségnek nem állt rendelkezésére tárgyi bizonyíték, a törvényszék az összes vádpontokat elejtette a fiatalember ellen.

Elfogtak egy sziriai halászt a Kineret-tóban

Két társának sikerült elmenekülnie

A Kineret-parti rendőrség csütörtökön elfogta Ibrahim Abdalla 47 éves sziriai halászt, amikor a Kineretben halászkodott. Izraeli halászhálókat találtak nála, amelyeket tibériai halászhálóktól loptak el néhány nappal ezelőtt. A sziriai fogoly ellen elrendelték a 15 napos vizsgálati fogságot.

Az ügy előzményei a következők:

Egy tibériai halászbárka amelyen Albert Kubi és Eljahu Abu üttek, este 10 órakor találkozott öt csónakkal, amelyek utasai a parttól négyszáz méternyire halásztak. Előbb azt hitték, hogy tibériai halászok csónakai, később azonban kapcsolatba kerültek és be-

szelgetni akartak velük és ekkor kiderült, hogy a halászok sziriai átszivárgók. Az öt bárka menekülni kezdett a part felé, közben azonban megérkezett a partti rendőrség motorcsónakja, amely üldözöbe vette őket. A csónak elzárta a menekülő útját és északról megkerülve őket igyekezett úgy manőverezni, hogy ezt a műveletet ne vegyék észre a parttól, ahonnan a sziriaiak illegális halászatát fegyveres katonák fedezik. Négy csónaknak mégis sikerült partot érni, az ötödik azonban fogságba került.

A csónakban hárman ültek, de kettő ijedtében a vízbe ugrott, hogy partra ússzon. Valószínű, hogy az

egyik megfulladt. A harmadik minden ellenállás nélkül megadta magát. A rendőrköt bekötötték a szemét, átvitték a saját csónakjukra és bekísérték a rendőrségre. A csónakot átvonták az izraeli oldalra. A letartóztatott egyén okmányai szerinti damaszki lakos, halmagykereskedő és kinereti halászként foglalkoztat. Volt nála egy olyan bizonyítvány is, mely lehetővé teszi a részére, hogy Szíria minden részében szabadon utazzon. Arra a kérdésre, hogy miként kerültek a birtokába az izraeli halászhálókat, azt válaszolta, hogy Damaszkszban vásárolta. Azt is állítja, hogy törvényesen dolgozik a Kinereten és bemutatja a palesztinai mandátum-kormány által kiadott halászati engedélyt.

A sziriai halászoknak az izraeli vizekre való behatolása már évek óta folyik, de az utóbbi időben megsaporodtak az ilyen esetek, amelyek gyakran vezettek verekedésre izraeli és sziriai halászok között. Az is megszokott dolog, hogy ilyen esetekben a sziriai parttól lövöldöznek az izraeli csónakokra, míg a halászok kénytelenek menekülni és otthagynak hálójukat. Természetesen, ilyen úton került izraeli háló Ibrahim Abdalla birtokába is.

Férj és feleség közösen megverte a rendőrt

Hatósági közeg bántalmazása miatt a jeruzsálemi törvényszék kéthavi elzárásra ítélte Aliza Náchmáni 23. éves jeruzsálemi asszonyt, míg férjét, Márkus Náchmánt hasonló vád címen egyhónapi elzárásra, 100 font pénzbüntetésre és a megvert rendőrnek kifizetendő 50 font kártérítésre ítélték.

Aliza Náchmánt orvosi vizsgálat céljából berendelték a rendőrségre és amikor ebből kifolyólag az ügyeletes rendőrtiszt két-napi adminisztrációs letartóztatásba helyezte, a fiatalasszony rátámadt a szobában tartózkodó Jicchák Vaknin rendőrorvezetőre, megharapta, megcsípte a hasán és bele is rúgott. — Aliza Náchmáninak sikerült eljutnia a kihallgatási terem ablakáig, amelyet bezárított, majd felragadott egy üvegdarabot és azzal fenyegette meg a jelenlévőket. Ekkor avatkozott be férje a verekedésbe, aki öklével többször arcútlította a földről feltápáskodó rendőrorvezetőt.

Tovább folyik a propaganda a polgári házasság bevezetése érdekében

A kérdéssel szimpóziумot rendeztek a liberális pártklubban és tovább gyűjtik az aláírásokat a petícióra

A Liberális Párt "Liberális klub"-jában a vallási megkülönböztetés elleni küzdő liga kezdeményezésére szimpóziумot tartottak "A polgári házasság, mint a vallásos házasságkötés alternatívája" címen. A vitát 200 ember hallgatta meg és azon részt vett Pinchász Rozen volt igazságügyi miniszter is.

Eredetileg úgy tervezték, hogy a vitát Smuél Avidor, a Párim el Párim című vallásos hetilap szerkesztője nyitja meg Josséf Ben Menase ügyvéddel, a liga telavivi csoportja elnökével, Avidor azonban távolmaradt. Ennek ellenére élénk vita fejlődött ki, amelynek során felszóltak dr. Jakov Rosenthal, a Házár parlamenti és jogügyi szakértője, Ráchel Kágán liberális képviselő, Kohen Cion képviselő, Josséf Ben Menase ügyvéd és arab részről Abdul Szálesz. A közönség köréből is számo-

san felszóltak. A szimpóziум Pinchász Rozen volt igazságügyi miniszter zárta le, aki kijelentette, hogy támogatja a polgári házasság bevezetésének gondolatát, amellyel egyébként a közönség nagy többsége is egyetértett.

Vallási kényszer elleni liga egyébként folytatja petíció-akcióját, amelynek során minél több ember aláírását akarják összegyűjteni a polgári házasság bevezetését követelő emlékirat részére. Szombaton este 200 aktivista folytatta ezt a tevékenységet a telavivi mozik és színházak távozó közönsége körében. Miután az emberekkel aláírták a petíciót, úrlapokat is osztogattak, amelyen öt további aláírással van hely, hogy azokat tovább terjesszék a lakosság körében.

Eddig hatvan ezer ember írta alá a petíciót, amelyet még május előtt a Kneszet elé akarnak terjeszteni.

[illegible]

1963 II 11 Uj Kelet 3

Ami az ASSZONYOKAT érdekli

NYÁLA KATÓ:

Hatvan modell bőrből

A „Glovis” társaság külföldről importált nyersbőröket készít ki és dolgoz fel új olékat foglalkoztató Migdál Háemek-i gyárában. Három év óta bőrkésztyűket is gyárt és exportál olyan sikerrel, hogy ma az izraeli késztyűnek a francia és olasz késztyűnél is jobb híre van a világpiacra.

Mintegy másfél évvel ezelőtt bőrkabátok gyártását és exportját kezdte el és a múlt hetekben tartotta meg első divatbemutatóját az Izraeli Export Intézetben.

Alapos szabászati felkészültséggel és gazdag tervezői fantáziával előállított kollekciót látott és élvezett végig a közönség ezen a bemutatón. Wollner főszabász, a tavalyi divatterv pályázaton sok díjat nyert Vida Márta és a „Haute Couture” vonalon jólismert Fini Leitersdorf tudását dicsérik a bemutatott modellek.

A nappalra mutatott kabátok különböző hosszúságban készültek, többnyire egyenes szabással. Belsőjük és gallérjukhoz sima, vagy kockás szövetet használtak fel.

A „mandarin” kabátok, a kötött sállal és manzsettával ellátott sportkabátok érdekes részletekkel, hát, öv és zsebmegoldások rajzával megérdemelt sikert arattak.

Majdnem minden kabáthoz hozzáállt szoknya, blúz, princess, vagy kétrészes ruha tartozott. A raglán és bevarrott ujjak mellett fel-

tűntek az olasz módra, hegyes, elkeskenyedő formában beállított ujjak is.

A „Redingote” körüli változatok délutánra, majd este arany és ezüstbőrből készült kabátok és egy gyönyörűekkel kihimzett,

arany estélyi blúz zárta le a szet divatbemutatót.

Olivbarna redingote kabát, melyhez X szabású ruha tartozott (1. rajz).

Trench-Coat kabát bőlerőszerű háttal, elől megkötött övvel (2. rajz).

Tavaszi divat Párisban

Nehezen hihető, de így van: a tavaszi bemutatóban újra feltűntek a széles vállak. Aki nem hitt a szemének, meg is tapogatta Jacques Heim egyik kabátjának a vállát és meggyőződött róla, hogy tényleg ki van vattázva.

Mióta a „Joan Crawford vállak” kimentek a divatból nem látott ilyet Páris.

A többi tervezők vattázás nélkül, csak a szabás által adtak kissé szélesebb és lekerekített formát a vállaknak. Jean Dessès egyik fekete-fehér imprimé ruháján szárnyaszerűen szétnyíló szembeáramló hangszílyozták ki a váll vonalát.

Jacques Heim lefelé bővülő, harang-formájú ujjakat alkalmaz, majdnem minden ruháján; könyökig érő hosszúságban a nappali vászonruhákhoz, de hosszú chiffon estélyi ruhákhoz és kabátjaihoz is ezeket az ujjakat favorizálja.

Új tervszerű sziluettjének Heim a „Szívek királynője” nevet adta. Gombához, vagy ernyőhöz is hasonló az új tavaszi sziluett: fent, széles és kerek, lent egyenes és keskeny.

Az övek Pierre Cardin-nél és Heimnél a bőszabású kosztümök derekát fogják össze. Pierre Balmainnél a kosztümök szoknyáin szerepelnek, Hubert de Givenchy kollekciójában lazán megkötve, hosszasan csüngtek a ruhák derekáról.

Jean Dessès tavaszi kosztümjeinek jellegzetessége a kosztüm színével harmonizáló és a kiskabát belsővel egyező anyagból készült blúz. Nála a blúz olyan szorosan tartozik a kosztümhöz, hogy egyik-másik modelljén a kiskabát direkt a blúza gombolódik. Rózsaszín shantung kosztüm, rózsaszín kávébarna,

mintás blúzzal és kabát belsővel, a fekete-fehér tweed kosztüm élénk zöld blúzzal és ugyanilyen anyagból belölt kabátával szép színhatást adtak.

Heim friss és nyárias „fagylalt” színei: eper, barack, citrom és nagyon sok fehér.

Rengeteg olyan ruhát látni, melynek minden érdekessége a hátán van: például

egy fekete kockás ruhát, mely hátkívágását széles fodor keretezi. A kabátok úgy a Givenchy, mint a Heim kollekcióban, elől testhez simulók, hátul nagyon bővekes és dúsak.

A varakozáson felüli sikert aratott Dior kollekcióról, Guy Laroche, Nina Ricci és a többiek bemutatásáról jövő heti tudósításunkban számolunk be.

Kilene jókívánság

George W. Smith (Westchester, USA), a fiatalok bírójának egykori tagja a világ gyermekeinek születésük percétől az alábbi jókívánságokat küldi:

1. Rendszeres olvasást, rendszeres játszó-ideőt, rendszeres étkezést, kelő változatos összeállításban, továbbá sok friss levegőt és napot.

2. Olyan anyát, aki a nevelési szabályok minimumát szabja meg, de azokat szigorú következetességgel betartja és gyermekeinek nevelését első és legfontosabb életcéljának tekinti.

3. Olyan otthonot, amelyben az Istenbe vetett hit az alappillér.

4. Szülőket, akik — legálább — kölcsönösen respectálják egymást.

5. Olyan apát, aki gyermekei nevelésében való aktív részvétel szükségét érzi és nem csak a kenyérkeresést tekinti egyetlen szülői feladatának.

6. Szülőket, akik saját magukat is fegyelmre nevelték. Kibálással és csúnya szavakkal kísért parancsok már eleve is kudarcot vallanak.

7. Szülőket, akik tudják, hogy a jó példa mindennél többet ér: erkölcsprédikáció és tanulságnál is.

8. Szülőket, akik a gyermekek cselekedete, ténykedése és tevékenysége iránt

komolyan érdeklődnek és mindent elkövetnek, hogy a gyermekben rejtőző tehetséget felszínre hozzák.

9. Szülőket, akik gyermekeiket a felelősség vállalására nevelik és megengedik, hogy családi problémákhoz, elhatározásokhoz, döntésekhez hozzájárulhassanak, véleményét nyilvánítsanak.

Miért éppen 4711?

Több, mint 200 év előtt a mindnyájunk által jólismert „kölni vizet”, Köln városában, a Glockengasseban készítették.

Az illatos, üde és frissítő vizet elvezetése körül sok konkurrens-vita dúlt. A jelenlegi tulajdonosok egyik öse éppen akkor járt a város utcáit, amikor az akkori francia megszállóhatalom egy deli lovasa ottani lakóházára a 4711-es számot pingálta (utcanévek nem léteztek még akkor, csak számokkal jelölték meg a lakóhelyeket). A szám meg

tetszett a gyár alapítójának s illatos vizének ezt a „nevet” adta. Azóta ez a szám világhíressé vált.

Az illatszert összeállítását a család a mai napig is gondos titokként, páncélszekrényében óvja és őrzi.

Történt azonban még annak idején, hogy ezt a titkot egy hűtlen munkatárs majdnem megkaparintotta. Ugyanis Köln városának akkori angol városparancsnoka a háború előtt magánfoglalkozásaként, mint a 4711-es gyártmány angol képviselője dolgozott a kölni cégnél. Amikor a véletlen folytán éppen Köln város kommandánsává nevezték ki, hatalmával visszaélve, a titok kiadását erőszakkal akarta a tulajdonosoktól kicsikarni.

A főnökök azonban bölcs előrelátással minden írásbeli adatot kívülről betanultak és a receptet még idejében elégették.

A BNÉ HERZL KÖZLEMÉNYEI

Felkérjük a helybiztonság tagjait, hogy 1963 febr. 11-én, hétfőn este 6 órakor King George 48 sz. alatt (Maxim mosi épülete) fontos megbeszélésre megjelenni szíveskedjenek.

Ugyanakkor kérjük az elnöki tanács tagjait, hogy aznap este 7 órakor fenti cím alatt megjelenni szíveskedjenek. A Vezetőség

Nemzetünk eledele — articsóka

Menenius Agrippa mondá ismert meséjében, hogy a legnagyobb úr a gyomor. A mi tájszólásunkban: a szerelem útja gyomron át vezet. Mi sem bizonyítja jobban e vasigazságot, mint a most lezajlott konyhakirálynő választás iránt megnyilvánult páratlan érdeklődés.

Az izraeli nyencfalat-pályázat azonban nemcsak itt az országban, hanem külföldön is élénk visszhangra talált. A különböző országok sajtója, így a kanadai, angol és orosz lapok felhívó címe alatt hosszú cikkekben foglalkoznak a „különös versennyel”.

E pályázaton nem azért folyt a versengés, hogy ki tud legzamatosabb gefillte Fisch, legízesebb sóletet, benne kiglivel főzni, sem azért, hogy kinek a rétese húzódik ki vékonyabbra — ezen a tüzshelyek előtti mérkőzésen a hangsúly az eredeti, ötletes, jellegzetes izraeli étel „megteremtésén” volt: könnyű, a modern táplálkozás elvének megfelelő ételt produkálni, ami Izrael kulináris hírnevét a szó szoros értelmében „szárnyra kapva” a repülőgépek szárnyain viszi ízt és zamátját a négy világtáj turistái felé.

S ki volt a jóval ezren felüli pályázók közül, a három körzeti verseny „szűrővizsgája” után, az a kilenc háziaszony, aki a She-raton szálló „Függetlenségi termében” a konyhakirálynő „kötényéért”, no meg a 2.500 fontos csekért, a döntő csatát vívta?

A SZÖRVANYOK ÖSSZEFOGNAK

A kibuc galúját tarka képe mosolyog felénk, amint a dobogón a villanytársaság gusztusos, modern kályhával mellett remekműveiket készítő asszonyokkal beszélgetünk.

A bulgáriai Beky Gold-zweig-Nino (Tibériás), férje tősgyökeres szábré, hússal töltött chácilim főztjével szeretett volna javítani azon a csorbán, amit a hajdani híres zsidó konyha hírnevét az Izraelbe látogató turisták tömeges panaszai ejtettek.

A varsói származású Liora Zuckermann (Rechovot) töltött hallal nevezett be, „Nemcsak háziaszonyi köztelenségből — hanem paszsióból is szeretek főzni!” — mondja. Szabícha Muálá, az iraki származású négyeszeres szábré, hússal töltött ha-

talmas sárgatök csemegéjével, úgy érezte, hogy étel-specialitásával valódi nyencfalatot nyújt.

AKI LAWDERMILK PROFESSZOR KONYHÁJÁN FŐZÖTT

Nomen est omen — mondhatjuk a kirját-chájimi marokkói származású Fanny Hár Gás-ról („hár-gás” tűz hányót jelent), mert valóban a tűzről pattant menyecske megtestesítője. —

Az izraeli konyhakirálynő (Alba Mazzau) és udvarhölgyei (Blanche Cohen és Matilda Alkalay)

„Csak maguknak és csak itt áruolom el, hogy 41 éves vagyok, hat gyermekem és egy három hónapos unokám is van már!” — büszkélkedik és joggal mert tudár alakjával, csinos külsejével meghazudtolja e nagy „teljesítményt”.

Fanny igen beszédes és magabiztos: Párisban tanult varni, de hobbija a főzés. A vizellátási tervről és a csatornáról híres Lawdermilk professzor feleségének is varrt és ott annyira megszerették, hogy két évet járt házukba és vezette a professzorék konyháját. A versenyre 12 fajtából készült zöldséglevessel nevezett be, különlegessége, hogy az — élesztővel készült. Fanny ezt primának, egészségesnek és ami a fő — nem tartja hizlálónak. Különben is főzőkönyvet készült kiadni, mert az ő konyháján zsiradék és sült étel nem szerepel.

A jeruzsálemi két szábré, Szimcha Szofer, idegenvezető, sponzáttal töltött, tőrös „fánkjaival” nevezett be. Geula Smueli ősei Gruziából alijáztak 100 éve és receptjét még a szavtától tanulta. (Itt jegyezzük meg, hogy a „döntő” vacsora teljes és húsos fogásait természetesen különválasztva, az előírt félórás szünetet betartva ette végig a kóstoló bizottság.)

ROBBAN A BOMBA

A bizottság nehéz munkája nem a döntés, hanem a kilencfogásos menü kóstolása volt. De végre az utolsó falatot is jóízűen elfogyasztották és itt volt a

döntő pillanat. A pontozást a kiértékelési táblázat következő szempontjai alapján végezték: Izraeli jellegzetesség, az étel íze, külsín, ötletesség, gyakorlati elkészítési mód és különleges képesítés.

Orá Námir Tel Aviv polgármesterének a felesége lépett a mikrofónhoz: Az 5723-as esztendő izraeli konyhakirálynő méltóságát: Abba Mazzau — názareti keresztény arab asszonynak ítéltük „hússal töltött articsóka” udvtjéért.

A két udvarhölgy: Matilde Alkalay (Rámát Gán) „Szárnyas uj hullám-módra” és Blanche Kohén (Szavíjon) „banán felfújt”.

Az ítélet kihirdetése bombaszerűen hatott, s miközben Orá Námir a konyhakirálynő „jogarát”, az arannyal hímzett díszes fehér kötényt adta rá Abba Mazzau ezüstcsipke ruhájára, a közönség köréből a meg-

lepetés moraja adta a kísé- rozenét. Abba szénfekete-hajú arab szépség, magas, kissé molett természetével, az örömtől sugárzó arccal emeli magasba a 2500 fontról szóló csekket.

Érzését nem tudja szavakba önteni, mert Izrael konyhakirálynője — nem tud ivritül. Férje is gyenge tolmácsnak bizonyul: Názaretben „Izrael” néven vendéglőjük van, a pénzt ennek a miszadának tatarozására, szűpítésére akarják fordítani. Négy gyermekük van, a kilenc éves fiúcska lábai bönák, elkésett nála a Salkoltás áldása.

A csalódott esélyes jelöltek közül Matilda Alkalay udvarhölgy csak nehezen tud belenyugodni, hogy most ezáltal nem az „uj hullám” győzött. Blanche Kohén, a Bár Ilán egyetem filozófiai fakultásának előadója, bölcsen nyilatkozik: „Igy van ez rendjén, együtt érzek a kisebbséggel, de ami ennél is fontosabb, e gesztussal Izraelt, azaz saját magunkat emeljük”.

Nehezen csendesednek el a meglepetés hullámai. A zsűrit ostromoljuk:

— Árulja el, mi izlett a legjobban a kilencfogásos menüből — szegezzük a kérdést Ruth Dájánnak, Mose Dáján feleségének, aki az izraeli népviselet és stílus megteremtésére a Mászkitot hívta életre.

— Elárulom, ha éppen muszáj, a nagy titkot: az articsókát szeretem. Nálunk Náhálálban, sok-sok articsóka termett, azóta is kedvelem...

Leitner Mirjam

A királynői recept

TÖLTÖTT ARTICSÓKA

Hozzávalók: Egy és fél-kilo articsóka, 400 gram margarin, fél kilo barányhús és egy darab kövér birkahús, két fej hagyma, egy kanál só, egy kiskanál bors, egy kiskanál fahéj.

Elkészítési mód: Az articsókát a puha részig lehámozni, kivájni és hideg vízben áztatni. A margarint serpenyőben felolvasztani, berakni az articsókát és puhára párolni, majd kivéve egy deszkára

rakni. A barányhúst és a kövér birkahúst valamint a hagymákat apróra vagdálni, vagy átdarálni és ugyanabban a margarinban, amelyben az articsókát pároltuk, berakni a húst, só, bors és fahéjjal ízesíteni. Ha megpároltuk, minden articsókát egy evőkanálnyi hússal megtölteni, berakni egy lábosba, vagy hozzááll talba és 8 pohár víz hozzáadásával közepes tűzön egy órát főzni. Tálra rakva párolt rizzsel körítve tálalni.

SPONGYÁTRA! Vorwärts — a siker áldozata

— Hivatalos német felfogás szerint, még ezer eichmann van szabadlábon Nyugat-Németországban —

Egy francia újságíró, aki Schleswigben, a dán határhoz közeli kis német városban részt vett Martin Fellenz tárgyalásán, megdöbbentve számol be azokról a beszélgetésekről, amelyeket a város „demokratikus” politikai vezető személyiségeivel folytatott.

— Ha tényleg negyven ezer ember halála terhelné a lelkiismeretét, egy napon csak elárulta volna magát, — mondja Hans Jepsen, a liberális párt helyi vezetője. — Persze, ha tényleg bűnös, meg kell büntetni. De, őszintén szólva, nem hiszem, hogy az ilyen perek

használnak az európai egység és a kommunizmus elleni harc ügyének.

A város egy másik tekintélyes polgára még határozottabb:

— Egy légynek sem tudott volna ártani. Egyéb-
ként akárhogyan áll is a dolog, el kellene felejteni ezeket az ügyeket. Hasonló borzalmak minden rendszerben és minden országban történtek és senki sem botránkozik meg rajta. Ne feledjék, ha Hitler nem került volna uralomra, ma egész Európa a kommunizmus jármát nyögné!

Portré vagy karikatúra

„A tanuvallomások alatt, Fellenz jegyzeteket készít, mint egy derék kereskedő, aki a rendeléseket jegyzi fel. De egy filmrendező boldog lehetne, ha egy ilyen szereplőre bízhatná az SS tiszt szerepét filmjében. Külsőleg úgy hasonlít hozzá, mint egy karikatúra.”

Nem érthetünk egyet azzal a külföldi megfigyelővel sem, aki ezeket a sorokat írta. Akinek alkalma volt ismerni az SS tisztet, tudja, hogy nem karikatúra ez, hanem nagyon

kos pere 1962-ben Nyugat-németországban (amit így is lehetne fogalmazni: így nézett volna ki, ha Eichmannot német bíróság elé állítják), akkor ezt a választást nem az eset különlegessége indokolja, hanem éppen ellenkezőleg.

Akár megbocsátottunk a németeknek, akár nem, akár helyesljük a mai izraeli kormány politikáját Nyugatnémetországgal kapcsolatban, akár ellenezzük, akár a kollektív felelősség

„Amikor visszatér Londonból, a rendőrség várja és letartóztatja. A vád: mint Krakko SS „Stabsführere” (vezérkari főnöke), negyven ezer zsidót gyilkolt, vagy gyilkoltatott meg.”

Tanúkat keresnek

Hogyan lehetséges az ilyesmi? Hogyan élhet valaki a saját neve alatt, közszereplést is vállalva, tizenöt éven át zavartalanul Németországban, anélkül, hogy bárkinek is eszébe jutna utánanézni a múltjának?

Martin Fellenz — az ő életét mondtuk el fentebb — nem az egyetlen. A Ludwigsburgban székelő különleges ügyészség (a náci bűnök maradványainak a felszámolása a feladata) egyik képviselője itt van Flensburgban (Schleswig idetartozik bíróság), ahol a tárgyalás folyik és kissé keserűen, kissé cinikusan, kissé rezignáltan mondja az újságíróknak:

„Felfogásunk szerint mint egy ezer Fellenzhez hasonló háborús bűnös van még szabadon Nyugatnémetországban. Háromszázan letartóztatásban vannak, de nem tudunk elegendő bizonyítási anyagot találni el-

hogy a közelmúltban szökhették fel a német bírói kar egyharmadát, nyújt a büntetésnek a lemoratóriát, mielőtt részletesen feltárnák náci multjukat. Azt se feledjük, hogy a legtöbb államügyésznek le kellett tavalyn mondania, mert kiderült róla, hogy a náci rendszer egyik támasza volt.

Igy majd talán jobban megértjük az államügyész magatartását, aki most kérdéseket tesz fel a tanúknak. Talán nem kell külön kihangsúlyoznunk, hogy az államügyész feladata az lenne, hogy a vádlott bűnöségét bizonyítsa és a leg súlyosabb büntetés kiszabását érje el.

De ha nem tudnánk, az ügyész az, aki az egész testületben remegő tanúkat patogó hangon, grúnyosan és rosszindulatúan faggatja és igyekszik összezavarni őket, azt kellene hinnünk, hogy a vádlott minden hájjal megkent védőügyvédje áll szemben a vád tanúival.

— Szürke, vagy fekete egyenruhát hordott Fellenz? — teszi fel a kezeszt kérdést az egyik amerikai tanúnak.

— Azt hiszem, hogy fekete t hordott, mint a többi SS — mondja félénken és habozva a tanú.

— Nem igaz! — csap le diadalmasan a vád képviselője. — Az az egység, amelyhez tartozott, szürke egyenruhát hordott.

Mit lehet erre válaszolni? Hogy husz év múlt el azóta? Hogy kevesebbtől is meg lehet zavarodni, mint attól, amit Krakoban éltek át a zsidók? Hogy amikor a szüleinket, vagy gyermekeinket gyilkolják le, nem a hőhő uniformisának színeire figyelünk?

A tanú lehajtja fejét és hallgat. Talán arra gondol, hogy jó lenne már kívül lenni Németország határain, otthon, Amerikában... mert itt... sohasem lehet tudni...

Hat hétig húzódo tárgyalások után, a bíróság meghozza az ítéletet: négy évi

Manhattan szürke Lower East Side negyedében a Vorwärts szerkesztősége szakított a hagyományokkal:

Hatvanöt éves fennállása óta először, ez a jiddisnyelvű zsidó napilap hiranyágnak egy részét angol nyelven hozta ki. Az elhatározásnak semmi köze nincs a nagy new-yorki újság-sztrájkhoz és korántsem akarja a konjunkturát kihasználni. Mindössze, egy alázatos kísérletről van szó, amelynek nincs más célja, mint az, hogy a Vorwärts (angolul Forward) életben maradjon.

A Forward olvasóinak gyermekei nem olvassák a lapot, mert nem tudják olvasni. Ez az ifjuság, a száztadeleji nagy zsidó bevándorlás második generációját, elvesztette anyanyelvét, a héber és a középkori német különös keverékét. Mint a jiddis, a Forward is, anakronizmus — az örökre le-tűnt múltban született, egy olyan szükséglet kielégítésére, amely ma már nem áll fenn.

A lap eredeti rendeltetése az volt, hogy saját nyelvén irányt nyújtson a zsidó bevándorlónak a szédületes új világ életéről. A Forward első éveiben erősen szocialista hajlamu volt, de még erősebb volt patriarkális nevelő szándéka.

„Mióta összeférhetetlen a szocializmus a tiszta orrok-kal?” — tette fel a kérdést a néhai Ab Cahan, aki a lapnak 1902-től 1950-ig volt a főszerkesztője — miután néhány párttag kifogást emelt egy vezércikk ellen, amely arra buzdította az anyákat, hogy tiszta zsebkendőikkel küldjék kinderle-iket az iskolába. A lap a szocialista polémiákat nevelési leckékkel vegyítette, tájékoztatta közönségét az amerikai történelemről és az alkotmányról. Az olvasók „Bintel Brief”-

börtön. Miután a vizsgálati fogságot beleszámítják, Fellenz rövidesen visszatérhet a sütődobba.

Akinek kedve van, kiszámíthatja, hogy negyven ezer zsidó gyilkosának hány percet kell ülnie minden áldozatáért.

Láng László

ekben a szerkesztőhöz írt levelekben adtak szabad fe-lyást megjegyzéseiknek és panaszainak. Ez a rovat még ma is a legnépszerűbb.

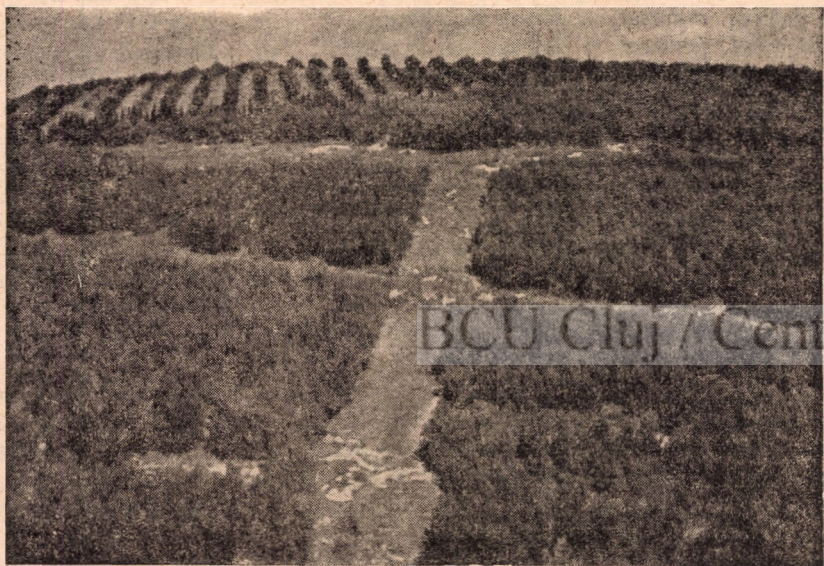
A Forward közvetlenül az első világháború előtt és után élte fénykorát, mikor is a nagy zsidó bevándorlási hullámok előzönköltek New Yorkot. 1918-ban már olyan nagy volt a befolyása, hogy segítségével megtörték a demokrata párt hatalmát a Lower East Side negyedében és egy szocialistát, Meyer Londont küldték be az amerikai kongresszusba. A Forward bátorította, sőt gyakran irányította a konfekció munkások szervezkedését, s neki köszönhető, hogy emberi munkafeltételeket vívtak ki a látástól vakulásig robotoló százazres zsidó munkástömegeknek. 1922-ben a Forward naponta 225.000 példányszámban jelent meg. Ettől kezdve azonban fokozatosan hanyatlani kezdett. A bevándorlást megszorító kvóták következtében kiapadt a Forward tengerentúlról érkező olvasóinak nagy rezervoárja. A bevándorló zsidók száma az 1921. évi 119.000-ről 11.000-re, majd 7000-re csökkent. A régi olvasók, akiket a Forward vezetett be az új élet rejtelmeibe, nagy önbizalommal törtek előre, maguk mögött hagyva oktatójukat. A Forward olyan sikerrel „amerikanizálta” olvasóit, hogy javarészüket előbb-utóbb el is vesztette.

A PÉLDANYISZAM ZUHAN

Jelenleg a Forward példányszáma napi 56.126-ra esett vissza (vasárnap 59.636) és feltartóztatlanul zuhan lefelé. A lap dícséretreméltó erőfeszítéseket tesz a folyamat megakadályozására: teljes fizetési tudósítokat tart fenn Londonban, Párisban és Izraelben, előfizetője az Associated Press és az United Press International hírügynökségeknek, valamint a Zsidó Távirati Irodának. Negyven főnyíró és hírlapírói gárdájának csaknem valamennyi tagja a jiddisben kívül hébertől és angolul is beszél, szakszervezeti, saínház, TV és társadalmi rovat specialisták írják. Harcos szocializmusa toleráns liberalizmussá enyhült. A Forward pártolja John Kennedyt, az állami orvostszolgálat és az adóösszeállítás tervét, elítéli a liberálisok szemében klasszikus olipontokat, mint az egyházi iskoláknak nyújtott állami segítyt, a McCarraan törvényt és a faji szegregációt.

Mindez azonban nem oldja meg a Forward problémáit. A szerkesztőségi gárda idősebb mint az olvasók, akiknek átlagos életkora 50 év. Lazar Fogelman főszerkesztő, aki 1927 óta dolgozik a lapnál, 71 éves; Adolph Held, a kiadói hivatal igazgatója 77; Harry Rogoff, az irodalmi kritikus, 80. A konzervatívok koránakában a Forward még mindig a nagymama befőtteslecek receptjét nyújtja. Helyet szentelnek a kimondottan zsidó izü humornak is: „Sam: Nincs jobb dolog, mint reggel lustálkodni az ágyban és becsengetni a szobalányt. Jonak: De hiszen nincs is szobalányod. Sam: De egy csengőm, az van.”

A Forwardot mecénásai — a zsidó közéleti vezetők 100 tagú csoportja — tartják életben, akik fedezik a lap szerény deficitjét, részben magán befektetésekből, részben a WEVD idegennyelvű rádióállomás profitjából, amely a csoport tulajdona. Ezzel azonban csak késleltetik a véget, mert a Forward saját sikerének áldozata. „A Forward nem változott” — mondja Fogelman főszerkesztő. „Csak az olvasók váltottak meg. A bevándorlók — befutottak.”

Tu-Bisvát: E.J.N. HASOFÉT fiatal erdeje

is hiteles portré. És ha Nyugatnémetországban tucat-számra zajló náci perek (Bonnban tizenkét tiszt 180 ezer zsidó meggyilkolásáért felel, az egyik tartományi rendőrfőnököt 70.000 minszki zsidó meggyilkolásával vádolják, stb.) közül, éppen Fellenzet választottuk ki, hogy számot adjunk róla, hogy néz ki egy tömeggyil-

elvét hirdetjük, akár elvetjük, humanista jelszavakkal, ha zsidók vagyunk és végigkísérjük Fellenz perét, nem vonhatunk le belőle ezerfele következtetést, csak egyet.

Ennek a megfogalmazását az olvasóra fogjuk bízni. Mi megelégszünk azzal, hogy beszámolunk a tényekről.

Vadászkürtök és sütődob

Ha regényíró lennék és egy képzeletbeli SS tiszt életét kellene kitalálnom, amely nem különbözik a tipikustól, de bizonyos pitorreszek elemeket mégsem nélkülöz, valahogy így szólna a történet:

„Duisburgban, a Rajna-vidéken született hősünk és nagyon közepes iskolai tanulmányok után kistisztviselő lett egy vidéki bankban. Az 1930-as évek gazdasági válsága, mint annyi németet, őt is megfosztotta állásától.”

„A fiatalembernek van egy ideig, mint kisegítő karmester keresi meg a kenyerét egy harmadrendű színházban. Amikor innen is kidobják, a német arisztokraták vadászatain, mint felhajtó kürtös vállal alkalmi munkákat.”

„Vadászkürtjének köszönheti politikai karrierje kezdetét. A helybeli SS vezetője szereti a látványos felvonulásokat és a fiatal kürtöst — egész csoportjával együtt — beszervezi az SS kötelékébe. Lassan, de most már biztosan halad felfelé a szervezet ranglétráján.”

„A háború alatt megsebe-

sül és Schleswig városának kórházába ápolják. Az egyik önkéntes ápolónő, egy nagy sütődob tulajdonosának a lánya beléseret. A szerelemből házasság lesz. A szövetséges csapatok közeledtével az ifjú pár Dániába menekül. De röviddel a háború befejezése után visszatérnek. Az SS kürtöse áttesik az angol fogságban szokásos náci tanítási eljárásról és mint „veszélytelen” szabadon engedik. Apósának sütődobjában kereskedelmi igazgató lesz.”

„A volt kürtös, mint sikeres üzletember sem felejt el zenei ambícióit. A helybeli énekkar vezetője lesz és tíz év alatt Nyugatnémetország egyik legjobb énekkarává fejleszti. 1954-ben új politikai karriert kezd: a liberális párt listáján városi tanácsossá választják. Az európai egység egyik legteljesebb híve. Egy francia városnak Schleswiggel való „ikresítése” alkalmából ő képviseli a várost Franciaországban. Hasonló ügyben 1958-ban Londonba utazik. Az angol parlament díszbédet ad a tiszteletére.”

lenük. A legfőbb akadály a tanúk hiánya.”

Hogy miért nincsenek tanúk, az is kiderül Fellenz tárgyalásán. Amikor végre valaki felismerte a tömeggyilkost, aki a náci tanítási eljárása során éppen csak azt a tényt hallgatta el, hogy valaha is járt Krakoban, a német ügyészség nekilátott, hogy a világ négy sarkából előszedje a tanúkat.

Kiderül, hogy összesen sem maradtak többben, mint feltucatnyian életben azon zsidók közül, akiknek élete Fellenzétől függött. Ezek most itt vannak. Egy részük Amerikából jött, a többi Izraelből.

— Már bánom, hogy eljöttem — mondja az egyik némi érzéke a zenéhez és tanú. A többi egyetértően bólint.

Kit vádol az ügyész?

Miért bánták meg a tanúkat, hogy eljöttek? Túlságosan erős a megrázkódtatás? Fáj feltérni a sebeit? Igen, ezért is. Egyek hisztérikus rohamot kapnak, amikor meglátják a gyilkost, aki családjukat kiirtotta. Mások remegni kezdenek még ma is, amikor a nevét kiejtik.

De nem ez a legfőbb oka a megbánásnak és annak a ténynek, hogy nem jó ma zsidó tanúnak lenni Nyugatnémetországban egy náci gyilkos tárgyalásán. A választ magán a tárgyaláson kapjuk meg.

Hogy ne csodálkozzunk azon, hogyan folyik az eljárás, emlékeztessünk rá,

Kiszélesítik a Szuezi csatornát

Reprinted by permission from TIME, The Weekly News-magazine, copyright Inc. 1963

Amikor, hat és fél évvel ezelőtt Nasser kisajátította a Szuezi-csatornát, ellen-ségei azt jósolták, hogy a csatornát rövidesen be fogja tölni az iszap és, hogy a hozzá nem értő egyiptomi pilóták képtelenek lesznek átvezetni rajta a hajókat.

A valóság mindkét jóslatra rácafélt. Egyiptom kitérővel szélesítette ki a csatornát, ami lehetővé teszi, hogy naponta három karaván keljen át rajta óramű pontossággal és kimélyítette úgyhogy a világ tankerflottájának javarésze használhatja. Az elmúlt évben 18.518 hajó kelt át a csatornán, 370-nél több, mint 1961-ben. A legújabb tervek a csatorna további kimélyítését írják elő és még az évtized során biztosítani akarják a kétirányú közlekedést a 102 mérföldes vizit út teljes hosszában.

A régi Suez Canal Co. részvényesei 1956-ban meg voltak győződve, hogy a csatorna államosítása után egy centet sem fognak viszonlatni befektetésükből. De az 1962 évi rekordbevétel nyilvánosságra hozásával (149.5 millió dollár — 45 százalékkal több, mint 1955-ben), a csatorna egyiptomi igazgatósága bejelentette, hogy 81.2 millió dollár kártérítést tartozás utolsó részletét — 11.4 mil-

lió dollárt — kifizetik a volt részvényeseknek.

A csatorna sikeres üzletvezetése elsősorban az 50 éves, dinamikus Mahmud Junisznak érdeme. Az igazgató, egy volt katona-mérnök, közeli barátja Nasszernek, akivel közös irodában dolgozott az egyiptomi katonai akadémián. Nasszer 1956-ban bízta meg a csatorna igazgatásával, közvetlen azután, hogy az angol és francia hadipilóták visszavonultak. Eleinte Junisznak csak 26 képzett pilótája volt a rendes körülmények között szükséges 250 helyett, ennek ellenére sikerült a csatorna zavartalan működését biztosítani. „Akkoriban semmit se értettem a hajókhöz, még egy evezőscsónakhoz sem. De értettem a hadtestek irányításához és ellenőrzéséhez és ehhez képest a csatorna igazgatása gyerekjáték.”

Junisz nagyon büszke az egyiptomi pilóták teljesítményére. „Tévedtek azok, akik azt hitték, hogy csak európaiak képesek a csatorna üzemeltetésére — jelent ki. — Nincsenek alacsonyrendűség komplexumaim.”

Az amerikai hajózárságok a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak Junisz szolgálatáról. „Amerikában a vevőnek mindig igazat van” — mondja Junisz, aki teljes mértékben magáévá teszi azt az elvet.

127.

— Elrendelte — ismételte Vaszile és ment szólni Jurkónak. Ekkor jutott eszébe, hogy az egyház két szolgáját vissza kell vinni a városba. Odaült Jurkó mellé a bakra, a kapu előtt felvették Tadeket és Freddyt, s útközben Vaszile beavatta az ügybe a kocsiát. — Csak a villamos-megállóig viszed őket, s ha valaki az üzemből megállítana és faggatna, akkor nem tudod, ki ez a két ember. Megbízalak, hogy vidd be őket a városba.

— Megértettem — bólintott Jurko.

A halott ott feküdt a koporsóban, ünnepi, sötét öltönyben, fehér ingben és sötét selyemnyakkendővel. A szobában lévőek mind térden állottak, s Tadeket, aki a koporsóra akarta vetni magát, édesanyja tartotta vissza. Akkor letérdelt ő is, Freddy meg mellé. A pap sietve pergette le az imákat, mint akit kergetnek: Requiem aeternam dona eis, Domine. Et lux perpetua luceat eis... A szobát elhagyva, keresztet vetett a jelenlevőkre és bement Vaszile szobácskájába, ahol ministránsa segítségével mindjárt át is öltözött.

A férfiak ráillesztették a koporsóra a fedelet, csavarokkal megerősítették és beverték a szegeket. Vaszile a kocsihoz kísért a papot és a ministránsát, lehúzta, amennyire csak lehetett, a tetőt, a sárfogót meg annyira felvonta, hogy semmi sem volt a két férfitől látható. — Indulj, Jurko, — mondta, s a házba visszamenet ezt gondolta: — Hiába, Antek, csak nem úszad meg a tyúktenyésztőket...

Már kora délután fekete és vörös kelmék takarták a kultúrotthon és az ebédlő falait. Nem látszott ki egyéb, mint a forradalom hőseinek a képei és az emelvény a pulttal, ami régen templomi szószék volt. A koporsó egy gyalogútban állott, ami veres-fekete kelmékkel letakartan egyfajta katafalokot képezett. Szápozsnyik jóval a többiek előtt megérkezett, nagyon meg volt az előkészületekkel elégedve, csak afelől intézkedett, hogy a Sztálin-képet egész különlegesen díszítsék fel. Az emelvényre minél több székelt kellett felrakni, sokan jöttek, mondta Mirának és Vaszilénak, akik elkísérték ellenőrző körútjára. De azért Vaszilénak arra is maradt ideje, hogy megmosdjon és megborotválkozzék; inget is váltott és felhúzta az új nadrágját. Kezdek is már sűrű egymásutánban begördülni a kocsik a kultúrotthon udvarára.

Amikor sztársínájuk vezetésével bevonultak a tüzérek, elől a zenekaruk, a Jeszle zaftra vojnát — a „ha holnap háború lesz” című dalt — fújva, nagy, zárt gépkocsi futott be, amelyből Tárászcsenkón, Fejnholdon és a kis őszhajú tolmácsos kívül még egy férfi szállott ki, akire igen nagy benyomást tett a katonaság jelenléte. Alighanem erre vonatkozó kérdéssel fordult Szápozsnyikhoz, Lávrényenkohez és Maximenkóhoz, akik a csoportot fogadni elősiettek. Ugy látszott, nem elégíti ki a válaszuk, mert Szápozsnyik sietett odahívni Vaszilét:

— Hogy kerülnek ide a katonák?

— Ugy kerülnek ide, hogy a szomszédjaink. Jó barátságban élünk velük, hát meg akarják adni a halottnak a végső tisztességet.

— Szép — mondta a férfi, akinek sötét, viharvert arca, benne apró, szúrósan fekete szemekkel, a szokatlanul dús, szénfekete szemöldök alatt, kérlelhetetlen szigort fejezett ki. Vizsgán mustrálta Vaszilét, aztán a két rendbe felsorakozott vörös katonák felé fordulva, köszöntésre emelte a kezét. A sztársína intett a zenekarnak. Az újonnan érkezettek még el se érték a teremben az emelvényt, amikor már meg kellett torpanniuk, mert odakint felharsantak az internacionálé akkordjai. Amikor meg a himnuszuk vége lett, alig mászták meg ügyel-bajjal a magas emelvényt, s készültek leülni, már az üzem fúvószenekara, amely az ebédlőben sorakozott fel, ugyanazzal a zenés felszólítással fordult „a föld rabjaihoz”, ugyanis az ő műsoruknak is az internacionálé volt az első száma és senki se szólt nekik, hogy most már elhagyhatják. Annyi igaz, hogy kissé elsiettek a dolgot; a karmesterüket figyelmeztették, hogy csak a szírnabúgás után kell belefogni. Szápozsnyik, aki itt főrendezőként szerepelt, meglehetősen zavarba jött, de úgy döntött, hogy azért a szírnabúgásának, ha elkésve is, de el kell hangzania. Mert bár ezek szerint már elvesztette jelképes hatását, gyakorlati célját azért még elérhette. Sívító riasztása odaszólította a késedelmeskedőket, köztük Pánja Jadvigát és Freddyt is, akik Tadeket támogatták.

Minden ablak tárva-nyitva állott, mert sokan, akik már nem találtak maguknak helyet a teremben, kint maradtak, már pedig nekik is hallaniuk kellett, ami odabent elhangzik. Mert sokatmondó szöveg

volt, az a viharvert képű, szúrós fekete szemű férfi mondotta el. Jelentékeny ember volt, az egész oblasztnak, tartománynak, mely Nyugatukrajna néven csatlakozott a Szovjetunióhoz, legjelentékenyebb embere. A pártbizottság elnöke, Fjodor Fjodorovics Potápenko beszélt.

Beszélt, s szavai minden zugba behatoltak, a nyitott ablakokon is kijutottak. Mennydörgés- és vilámlásszerűen. Szó se volt bennük sajnálatról, részvétről, gyászról, az esemény csak ürügy volt ahhoz, hogy egyetlenegy tárgyról szólhasson: rólunk és amazokról. Ellenségeinkről, akik ott ártanak nekünk, ahol csak tehetik, mert felkeltünk ellenük, saját erőnkől levetettük a jármot, s ellenük fordultunk. Mert nem akartunk tovább is a rabszolgáink maradni, mert a jogainkért küzdünk, melyekért végülünkkel fizettünk. — Igen, elvtársak, ezt meg kell értenetek: Gorecki sztársi-ográdnyikot az ellenség megbizásából gyilkolták meg, akik sok más jó munkást is megölettek már.

— Mert, elvtársak — dörgött és görgött a szó — a mi legfőbb ellenségünk a reakció! De mi felismerjük ellenségeinket, s nemcsak óvakodni tudunk tőlük, hanem szembe is tudunk szállni velük! Mert erősek vagyunk, elvtársak! Legjobb fegyverünk ellenségeink ellen a munkánk, s védekező küzdelmeinkben a munkások éppoly fontosak, akár csodálatos Vörös Hadseregünk.

Mert vajon a világ melyik más helyén becsülik ennire meg a munkást, mint a Szovjetunióban? Nézzétek, Anton Antonics Gorecki egyszerű munkás volt. S nem azzal a tiszteletadással kísérjük-e utolsó útjára, amellyel másutt, a burzsujoknál s a fasisztáknál csak tábornokokat, minisztereket, papokat s más olyan elemeket szoktak, akik a munkás izzadságán élőködnek? Mindig nagy megbecsüléssel fogunk a mi sztáchánovista elvtársunkra, Anton Antonics Goreckira visszagondolni. S ahogyan mi, úgy fog visszaemlékezni rája a nagy Szovjetköztársaság minden munkása, akik meg fogják tudni, mit alkotott ő, s hogyan halt meg, s ugyanúgy a mi Sztálin elvtársunk is, aki mindent tud.

A szónok leült, de fel is pattant megint, mert már felhangzott a felkiáltás: Eljen Sztálin! Senki se tudta volna megmondani, honnan indult el. De mindenki átvette és dörgött a „Hurrá!” bent és kint. Alig ült el a zaj, amikor már Lávrényenko, Maximenko, Fejnhold és Szápozsnyik vállukra vetették a koporsót. Ekkor ismét előrelépett a katonaság. Ugy látszik, a sztársínájuk árgus szemekkel figyelt, mert alig bukkant elő a menet, ő már intett is a fúvósainak, akik gyorsan sorakoztak fel a koporsó-vívók elé, átvették a lépést, s már fújták is Chopin gyászindulóját. Átvonultak a bejáraton a nagy, kikövezett udvaron, a kertkapu felé, mely szélesre tárva, kényelmes átvonulást biztosított számukra. A melegegyaknál megállott a menet, letették a koporsót a földre. A tüzérek befejezték az indulót, aztán Szápozsnyik mondott egy-két magvas szót, magyarázó kézmozdulatokkal kísérve az elhunyt rendkívüli teljesítményeinek dicséretét. Innen a síríg egymást váltották a koporsó-vitelben a farm és az üzem dolgozói. Tolakodtak, hogy sorra kerüljenek, s a sűrű váltások miatt a menet csak igen lassan jutott előbbre. Nyüzsgött a sok ember a fák között, amelyek nagyon megnehezítették az előrehaladást a kép- és zászlóhordozóknak, kivált pedig azoknak, akik ketten-ketten cipelték a jelszavas transzparenszeket. Végre elérték a szabad teret s a nyitott sirt a vén vadkörtefa előtt.

Lávrényenko beszélt (oroszul), meg Fejnhold (ukránul) s a kis őszhajú (lengyelül), mind kurtán, s mind a legcsekélyebb eltérés nélkül ugyanazt.

Az ásókat a körtefához támasztották volt. A pártbizottság elnöke, a helyettese, Tárászcsenko, meg az üzem nácsálnyikjai kézbevettek egyet-egyet, azok pedig, akik utolsóként vitték a koporsót, leszedték róla a kelméket, hogy leeresszék a sírgödörbe. Ekkor Fejnhold, akinek Potápenko odasúgott valamit, jelt adott nekik, hogy várjanak, ő maga pedig ellépett a koporsótól, — „Chomnyuk elvtárs! — kiáltotta, s a hívást továbbadták a leghátulsó sorig, ahol Vaszile Pánja Jadviga, Mira, Tadek és Freddy mellett állott. Nem hallotta, pedig jobbról is, balról is izgatottan ismételték a nevét; oda kellett tolni Fejnhold mellé, aki aztán felkérte, beszélne a farm dolgozói nevében. Vaszile súlyos léptekkel ment a koporsóhoz, intett az embereknek, emeljék azt fel s eresszék le a gödörbe. Nem a koporsót látta, nem az eremélyt, rosszul mázolt ládát, csak Anteket, aki nem volt többé, akinek közelségét mégis érezte, akinek hangját mégis hallotta: — Nem akarom, Vaszile, hogy kicsináljanak. — Erre most felelt neki: — Búcsúzzunk tőled, Antek, mi, a farm dolgozói. Megbecsültél és szerettünk téged, mert meg is érdemelted. Nenezen éltél s derekasan küzdöttél. Fel-

ismerted a jogtalanságot s gyűlölted azt, a jót, az igazat akartad, azután vágyakoztál, azért dolgoztál s küzdöttél. Jó barát, jó bajtárs voltál. Megölt egy gyilkos, egy fenevad. Nem harcolhatsz már, nem dolgozhatsz már, nem lehetsz már annyiunk hasznára, segítségére. Örökkön fogunk emlékezni rád, szeretettel őrzünk a szívedben s megbosszuljuk a halálodat!

Vaszile lehajolt, teli marékkal vett a nyirkos anyaföldből s a koporsóra dobta. Majd megfordult s visszament a helyére. A nácsálnyikok megragadták az ásókat.

Igazi ocsered volt, mert még elég világosságot adott a nap, a sajtófényképesek még jól dolgozhattak.

Közel két órába került, míg minden vendég visszakért a városba. Sokan kihasználták az alkalmat, s amíg várniuk kellett, hogy rájuk kerüljön a sor, megtekintették a farm látnivalóit. A legmagasabb rangú pártfunkcionárius az egész uszályal együtt maradt, csatlakoztak hozzájuk az újságírók is, és a vezetést Szápozsnyik vette át. Fejnhold, Tárászcsenkóval együtt, aki nemrég ismerte meg az egész üzemet, szorosan a „nagyfőnök” nyomában haladt, akire nagy benyomást tett a tehénistállóban folyó munka. Vaszile nyújtotta a magyarázatokat. Potápenko, amikor elhagyta az istállót, kezét nyújtott neki, s búcsúzóul még egyszer végigmérte tetőtől-talpig, kutatóan. A Potápenkót és kísérőit szállító gépkocsik akkor indultak el a farmról, amikor visszaérkeztek a városból az első fogatok.

Vaszile ellátta Golodnejt s a csikókat befogta a fiáker elé. Még haza kellett vinnie Pánja Jadvigát. De nem az úton állott meg a kocsi, hanem behajtott az udvarra a lakása mögött.

Pánja Jadviga a konyhaasztalnál ült, fiával és Freddyvel. Meggyálinkát iddógáltak cigarettaszó mellett, Vaszilénak is töltöttek. — Szép halott volt — dörmögött Pánja Jadviga — volt sok nép is, képek, zene, de hát pap nélkül, kereszt és gyertyák meg harangszó nélkül... — Felhörpintette az italát.

— Mindegy az már Anteknak, Pánja Jadviga. — Ezt ne mondd — mormolta haragosan — épenis hogy nem mindegy neki. — Ujra töltött magának.

Vaszile csöndben maradt. Rágyújtott ő is, s bement a szobácskájába. A másik helységben Mira vette számba az Antek után maradt pár tárgyat. — Mi történjék a könyvekkel? — kérdezte s rámutatott a könyvhalomra. Legfelül feküdt a „Miniatűrök.”

— Á, ami a többivel, csak ezt — magához vette a tarka könyvecskét — ezt megtartom emlékül.

Oly végtelenül fáradt volt, hogy megbotlott a szobája küszöbén. Levetette magát az ágyra. Mira belépett. — Bocsáss meg szolt Vaszile — szeretnék egy csöppet pihenni, mert aztán még haza kell vinnem Pánja Jadvigát. Csak le ne essek a bakról.

— Hogy is bírsz ennyit?

— Muszáj, Mira, muszáj.

— Bizony muszáj, s nem is tudom, hogyan látjuk el ezután a kerti munkákat Antek nélkül. — Elhallgatott.

Vaszile felült, elborzadva bámult Mirára. Mondani akart valamit, de lenyelte az asszony ijedt arc kifejezése láttán. Csak a homlokához nyúlt ideges, hirtelen mozdulattal, a szemét is elfedve vele. — Ő — mondta aztán, nyugodtan s barátságosan mint mindig — majd csak elkészülünk azzal is valahogy.

Mira fürkészve nézte Vaszile arcát, s mikor már nem látta rajta nyomát se az iménti borzadálynak, mely szíve mélyéig megrémítette volt, csak ennyit mondott: — Elkészülünk.

Kopogtattak. Felpattantak a helyükről s egymásra néztek. — Ki az? — kérdezte Vaszile, Mirának meg odasugta: — Menj ki a konyhába, rakjál el a pálinkát. — Lábujjhegyen ment ki Mira a szobából. Csak amikor becsapódott mögötte a konyhaajtó, akkor indult Vaszile lassan a ház ajtaja felé. — Ki az? — kérdezte, mielőtt a reteszt eltolta volna.

— Nyissa csak nyugodtan, Vaszile Vasziljevics. — Fejnhold állott az ajtó előtt.

Vaszile bevezette a szobácskájába s egy székre mutatott. — Hát maga még Juszevukában van, Fejnhold elvtárs?

— Amint látja. — Kacagott. — Visszajöttem. — Alig hagytuk el Juszevukát, amikor észrevettem, hogy itthagytam a kulcsaimat. De meglettem, épp ott, ahol az autóból szálltam. Szerencsém van, ugye? — Diadalmasan csörgette a karikára fűzött kulcsköteget.

— Valóban nagy szerencséje van — mondta Vaszile.

(Folytatása kedden.)

Törvény készül a középítkezések és állami rendelkezések szabályozására

A tel-giborimi kórházépítés körül kipattant események tették időszerűvé a nyilvános árlejtések kiírására vonatkozó törvényt — Jicchák Ráfáel egészségügyi alminisztert kihallgatták a vesztegetési ügygel kapcsolatban

Jeruzsálem (Az Új Kelet tudósítójától). A középítkezések, valamint az állami rendelkezések ügyét a jövőben törvény fogja szabályozni és az erre vonatkozó javaslat kidolgozására a minisztertanács tegnap miniszterközi bizottságot jelölt ki. Hivatalos közlés szerint a kormány már öt évvel ezelőtt jóváhagyta egy akkor működő miniszteri bizottság jelentését, amely az árlejtések, középítkezések és a közintézmények számára való bevásárlások ügyét szabályozza. Ugyanakkor állandó bizottságot is létesítettek, amely a vállalkozókkal való meg egyezések kérdésével kellett volna foglalkozni. A bizottságnak a pénzügyminisztérium, a munkaügyi minisztérium, a hadügyminisztérium, a lakásépítési minisztérium és a közlekedési minisztérium képviselői a tagjai.

Ugyancsak megemlíti most hivatalos közleményben, hogy az állami főszámvevő ugyancsak öt évvel ezelőtt rendeletileg szabályozta az ügyet. Ezek a rendelkezések azonban nem törvényerőűek és a tegnapi minisztertanács Jigál Alon munkaügyi miniszter javasolta, hogy ezeknek a rendelkezéseknek összevonását, kibővítését és átdolgozását követően a Kneszet elé törvényt terjesszenek be, amely minden közhatalra teljesen kötelező erejű lesz.

Lényegében a javaslat kidolgozására a munkaügyi miniszter néhány nappal ezelőtt a Kneszetben is igérte, hogy a tel-giborimi kórházépítés körül kipattant események tették időszerűvé. Nyilvánvaló, hogy a sürgős intézkedéseket a kormány most annak a visszhangnak a nyomán teszi meg, amely a közvéleményben jelentkezik, amikor a vesztegetési ügy kapcsán a tel-giborimi kórházépítés problémái a nyilvánosság elé kerültek.

A tel-avivi ügyészségen a tel-giborimi kórházhoz kapcsolatos vizsgálat a legnagyobb titokban folyik ugyan, de mégis kiderült, hogy Jicchák Ráfáel egészségügyi alminisztert is kihallgatták a nagy vihart keltett megvesztegetési ügyben. A rendőrség nem tudta befejezni a nyomozást és nem állt módjában az iratokat vádemelés céljából az ügyészségre áttenni, mielőtt nem hallgatja meg az alminisztert a kórházépítés munkálatainak kiadásával kapcsolatban kért adományokról.

A kihallgatást a legnagyobb titokban Ráfáel jeruzsálemi lakásán folytatta le Ámosz Ben Gurion tel-avivi rendőrpáncsnok. Jelen volt József Náchmiasz országos főparancsnok is. A rendőrségnek azért volt a kihallgatásra feltétlenül szüksége, mert az ügy gyanúsítottjai csaknem valamennyien azt állították, hogy Ráfáel tudta, ami a kórházépítés körül történik, tehát azt is, hogy a vállalkozóktól adományokat kértek a Vallásos Nemzeti Párt egésze alatt működő vallási és kulturális intézmények céljaira. El akarták azonban kerülni az amugyis nagy nyilvánosság előtt örvendő botrány újabb felkavarását és nem idézték be Ráfáel a rendőrségre. A legteljesebb titokban hallgatták ki és csak

tolták vallomását a rendőrségi iratokhoz.

Ráfáel megerősítette a kihallgatásról elterjedt híreket és a következőket mondta az újságíróknak.

— Állandó kapcsolatban álltam Náchmiasz rendőrfőparancsnokkal a Spiegel-ügyben. Én magam kértem, hogy hallgassák meg vallomását az ügyben és hozzájárultam ahhoz, hogy a jegyzőkönyvet a rendőrségi iratokhoz csatolják.

Jicchák Ráfáel képviselő is és mentelmi joga folytán a rendőrség nem idézheti be, nem is hallgathatja ki, csak akkor ha ahhoz előzetes hozzájárulását adja. Ha egy képviselő ezt megtagadja és a rendőrség mégis kényszeríteni akarja a vallomásra, úgy kérnie kell mentelmi jogának felfüggesztését. A rendőrség erre nem tett kísérletet ebben az ügyben.

Ráfáel hír szerint azt mondta a vallomások során, hogy ha valaki ígért munkát egyik-másik vállalkozónak, ez csak a megbeszélések egész kezdeti stádiumában történhetett és az ígéreteknek nincs gyakorlati értéke.

A kihallgatás során hír szerint nem tették fel Ráfáelnek olyan kérdést, hogy tudott-e vagy nem Spiegel Judd helyettes államtitkár tevékenységéről az adományok kérése körül.

SZOMBATON AKARJA NYITVATARTANI A BENZINKUTAT

A felsőbíró egyszer már igazat adott a herzlai Jehosua Sapirának

Érdekes kéressel fordult a herzlai városháza Jehosua Sapira, a somérok atyjának, Ábrahám Sapirának a fia. Sapira vezeti a PAZ petroléumvállalat benzinkútját Herzlán. Most azt kéri a várostól, engedjék meg, hogy szombat nyitvatartsa az állomást és pihenőnapja vasárnap legyen.

Az ügyvéd útján benyújtott kérvény hivatkozik az 1945 évi közszolgálati rendeletre, amely szerint nyitva lehet tartani üzleteket szombaton, ha azoknak tulajdonosai bizonyítják, hogy a hét másnapján pihenőnapot tartanak. A városi tanács körében azt magyarázzák, hogy ennek a rendeletnek az volt a célja, ne sértsék az olyan nem-zsidó polgárok érdekeit, akik a maguk ünnepnapjain akarták zavartartani üzleteiket.

A beadványban Sapira kötelezettséget vállalt arra, hogy vasárnap be fogja zárni a benzinkutat, ha lehetővé teszik részére, hogy azt szombaton nyitvatartsa. Arra az esetre, ha kérését visszautasítanák, Sapira azt írja, hogy meg fogja szüntetni a benzinallomást.

Hír szerint a városi tanács legközelebbi ülésén tárgyalni fog az érdekes kérdésről, csak hogy a közszolgálati rendeletnek ezt a pontját már a belügyminisztérium beavatkozására kiigazították.

Sapira eddig is nyitvatartotta szombaton a benzinkutat, amely nagy forgalmat bonyolít le a herzlai

tengerpartra autózó tizenres fűrdőközség körében. A város pert indított ellene azon a címen, hogy a szombati nyitvatartással megszegi a városi rendeletet, Sapira azonban ezt a pert megnyerte. A felsőbíró megtiltotta a városnak, hogy bevonja a benzinkut iparendelvényét, ha tulajdonosa továbbra is ragaszkodik a szombati nyitáshoz.

A Hitachdut Oléj Hungaria közleményel

CHAZANUT-EST

A TEL-AVIVI HOH-ban Szeretettel meghívjuk Tel-Aviv és környéke magyar nyelvű közönségét, az 1963 február 11-én, hétfőn este 8 órai kezdettel, a tel-avivi HOH kultúrtermében, Házjarkon 61 alatt rendezendő

chazanut-est.

A tel-avivi Cáfoni nagytanulmányok magyarországi európai hírvétele

HERSCHTİK MOSE

A nagygyűlés csodagyermek: Naftali és Eliezer leányai felolvasó és kóruskísérettel.

A zongoránál Gráf Leon, az Allenby utcai nagytanulmányok karnagyja. Az estét Reich Jehosua nyitja meg.

Költséghezjárulás: 1.50 IL.

Figyelem! KELEN PANNI kedves tagjaink szeretettel meghív mindenkit, aki a HOH keretében tartozik, vagy nem tartozik, az anyas 80-ik születésnapja alkalmából rendezendő szociális célokat szolgáló teára, mely kivételesen nem a HOH helyiségében, hanem Kelen Panni lakásán, Kirját Eliezer, R. Cáhál 19 szám alatt lesz megtartva február 13-án, szerda délután 5 órakor. A HOH Szociális Bizottsága ezúton is szeretettel kéri szíves részvételüket.

CHOLON

A cholon HOH febr. 13-án, szerda este 8 órai kezdettel tartja szokásos baráti összejövetelét a Házjarkon 102 sz. alatti „Ráchel” kávéházban. Tekintve, hogy akkor lesz a 2-án a Dolgozó Anyák Szövetsége új dísztermében rendezendő purim-bál részletei, felkérjük a választmány tagjait, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg. Vendégeket szívesen látunk.

BAT-JAM

A bat-jami HOH február 12-én, kedd este 8 órakor, a Bajt-Vágán gimnázium kultúrtermében, (Rech. Ráv Kuk)

TU-BISVAT KULTURESTET rendez, melyre a magyarok és a szovjet szeretettel meghívjuk. Előadást tart

GERVAI SANDOR „Misszionáriusok és zsidók Izraelben és a galutában” címen. Teremhezjárulás 50 agora.

RECHOVOT

1963 február 16-án, szombaton este 8 órakor a Bét Gordón nagy tervében nagy szabású CHAZANUT-EST

A Tel-Aviv cáfoni nagytanulmányok kántora, a rádióból közismert HERSTİK MOSE és két csodagyermek NAFTALI és CHAJIM ELIEZER fellépéssel. A műsorban: Kántor-áriák, jiddis és ivrit dalok. Költséghezjárulás: 1.50 IL. Mindenkit szeretettel várunk!

CHEDEBA

A chedebai HOH február 11-én, hétfőn este 8 órakor helyiségében (Mapáj klubhelyisége) tartja meg

TITESTUJITO KÖZGYŰLÉSÉT melyre ezúton hívja meg tagjait és barátait.

Tárgysorozat: 1. Előleki megnyitó 2. Általános beszámoló 3. Pénzügyi jelentés 4. Ellenőrző jelentés és felmentvény megadása 5. Javaslatok és felzárkóztatások 6. Az új tisztikar és bizottságok megválasztása 7. Az új elnök záró szava.

Amennyiben a közgyűlés a kijelölt időben nem lenne határozatképes, úgy az ugyanott este 9 órakor megtartandó közgyűlés, a megjelölt számára való tekintettel nélkül fog határozni.

TIBERIASI NAGY SZALLODA K E R E S

MAITRE D'HOTEL-I

Ajánlkozás: Tibériás, POB. 505

Szörmeszabászt keresek

jó fizetéssel

MANDELBAUM, Tel-Aviv, Allenby 37

H ABIMA H

Tel Aviv, febr. 11, hétfő

MEDES IRMA A kisteremben KEZDETEN Ramle, febr. 11, hétfő KIADÓ LAKAS

IZRAELI OPERA

Hétfő, febr. 11. este 8.30 LA TRAVIATA

O H E L

S Z I N H A Z

Pénztár tel. 225001

Iroda tel. 231238

Tel Aviv, febr. 11, hétfő

AZ URHATNAM POLGARI

Naharia, febr. 11, hétfő, Hod

AZ IDIOTA NO

MODERN SZINHAZ

Chajim Ávron nagy sikere

A CSAPDA

Robert Thomas bűnügyi története

Rechoyot, febr. 11, hétfő

Bét Háám, 8.30

Tel-Aviv, febr. 12, kedd

Mugráb, 8.30

A TEL-AVIVI MOZIK

HETI MŰSORA:

ELŐADÁSOK KEZDETE: 3.30, 7.15 és 9.15 órakor

ALLENBY: Vár és rózsák

ARMON DAVID: Minisztérium házassága

BEN JERUSA: A hét bűn

CAFON: Török szerelmese

CHEN: Szűk csapda

GAT: Egy csipetnyi méz

ESZTER: A megszállás ideje

HOD: Hippolyte szépsége

MAXIM: Via Mala

MIGDALOR: Ne bocsásd meg

MUGRABI: Az ellenségek legjobbjai

ORION: Veszélyes viszonyok

OPHER: Kanarygót

PEER: West Side Story

PARIS: Leánygimnáziumban történi

SEROT: Oklahoma

TEL-AVIV: A legrosszabb nap

TAMAR: Sansone

YARON: Egy zsebnyi csoda

ZAMIR: A farok torkában

3723 svát 17, 1963 február 14, hétfő

Az izraeli rádió magyar adása 19.45 órakor a 423, 457 és 273 m. középhullámhosszon hallható.

8: Mátov, 6:00: rövid hírek, 6:10: zenélő óra, — 6:30: torna, 6:40: zenélő óra, — 6:57: műsorismertetés, 7: hírek, 7:17: hang- lemezek, 7:45: izraeli dalok, 8: rövid hírek, 11: műsorismertetés és közönség, 11:05: az elemiskolások rádióoktatása, 11:50: izraeli dalok, 12: aszonnyirovat, 12:30: Grieg: Zongoraverseny a moll, Dima Lapat előadásában, 13: hang- lemezek, 13:30: hírek, 13:45: könnyű zene, 13:58: rövid hírek, — 17: hírek és időjárás, 17:25: Beethoven: VII. Szimfónia A dur, Bizet: L'Arlesienne-szvit, 18:15: angol adás, 18:30: ifjúsági műsor, 18:55: mezőgazdasági rovat, 19: hírek, 19:20: keleti népdalok kíváncsiságára, 19:50: filmkronika, 20:20: műsorismertetés, 21: hírek, 21:30: „A függöny felgördül”, 22:20: Várdá Nisri zongorázik: Rameau: Hét darab csamballóra, Albin Berg: Szonáta, 23: hírességoklálás.

PARHUZAVOS MŰSOR

8: Rövid hírek, 8:02: hang- lemezek 10 óráig, 18: Jeruzsálem hangja, 17: hírek és időjárás, — 17:05: hang- lemezek 19 óráig, 21:22: „A kermesteri pálya feloldul”, 22:03: zenet egyveleg, — 22:45: hang- lemezek, 23: hírességoklálás.

A HADSEREG MŰSORA

10—11 óráig hang- lemezek, — 18:03: kíváncsiság- lemezek, 18:40: Estocillag zeneszámok, — 19:15: katonai dalok, 19:30: operarész- letek, 20: Egy család története, 20:10: „Az első forduló” — új hang- lemezek, 21:15: Scriabin: Hegedűverseny, A dur, Csajkov- sкий: „Csipkerózsika” — be- lettzene.

Amerika hajlandó együttműködni az új iraki rendszerrel

Ujabb késedelem várható az arab menekültkérdés megoldásában

Washington, (UP). — Az iraki forradalom olyan időpontban robbant ki, amikor az Egyesült Államok kormánya azt hitte, hogy a Közelkeleten viszonylagosan megszilárdult a helyzet. A fordulatból első következtetésként azt szűrték le, hogy további késedelem fog beállni a palesztinai arab menekültek kérdésének megoldási kísérleteiben.

Washington nem lepte meg Kászem rendszerének megbuktatása és az első hivatalos megnyilatkozásokból az világott ki, hogy az Egyesült Államok megtalálta az együttműködés módját az új kormányzattal is. Mindamellett az iraki események azt az aggályt vetik fel, hogy azok megingathatják a már többé-kevésbé szilárdnak nevezett közkeleti helyzetet.

A viszonylagos nyugalmat bizonyította, hogy az utóbbi időben nem történtek komoly határincidensek az arab államok és Izrael között. Nasszer nem tesz semmiféle erőfeszítést, hogy eltávolítsa a gázai övezetből az ötezer főnyi karhatalmi csapatokat, amelyek az elmúlt hat évben az éket képezik Izra-

el és Egyiptom között. A mellett 15 év óta első alkalommal Izrael és az arab államok bizonyos hajlandóságot mutattak arra, hogy tudomásul vegyék az UNO erőfeszítéseit az egymillió százezer palesztinai menekült sorsának rendezésére. Josef Johnson a békeltető bizottság külön megbízottja lemondása alkalmával kijelentette, hogy legalább sikerült bizonyos mértékig megolvasztani a jégkérget, amely ezt a kérdést eddig beborította.

Ugyancsak bizonyos szilárdtságot ért el a jemeni forradalmi kormány, amely felelősséget vállalt nemzetközi kötelezettségek teljesítésére és jöllehet, a királypárti és köztársasági csapatok között még foly- nak a harcok, ezek a jemeni határokat korlátozó- nak. Ugy látszik, hogy Szaudiát és Adent nem fenyegeti már veszély, pedig Nasszer 18 ezer katonát tart Jemenben.

Fejszál herceg, Szaudia miniszterelnöke, egészséges gazdasági alapokra helyezte az országot azzal, hogy hat héttel ezelőtt kifizette az államadóságok utolsó részletét is. Jordánia, Szíria és Libanon belső helyzete is

megnyugodott. Szíriában Nyugatnémetországnak sikerült kiküszöbölni a Szovjetunió pénzügyi befolyását azzal, hogy elnyerte az Euphratesen építendő erőmű munkálatait.

Washingtonban az egyiptomi helyzetet is szilárdnak tartják, miután Nasszer még a járatát előtt kifizette a szuezi csatorna részvényeinek az utolsó részleteket. Aziz Száid ipar- ügyi miniszter, aki az Egyesült Államokban körúton volt, ígéretet tett a befektetőknek, hogy sosem fogják kisajátítani a magán- befektetők vagyonát, a nélkül, hogy megfelelő kár- térítést fizetnének. Ugyan- csak a javára írják, hogy a kezdő stádiumban lévő egyiptomi fémipar ellenőrzésére amerikai szakértőket hívtak meg a nyugatnémet helyett, akikkel eleinte megállapodtak.

WIZO-közlemények

ASKELOK: Szerdán, 13-án d. u. 6 órakor vezetési gyűlés a Kaszt kávéházban Weissberger Magda részvételével.

BEEROTAJIM: Kedden, 12-én este 8 órakor rendezeti gyűlést tartjuk Jeger Márta lakásán.

BEER-SEVA: Kedden, 12-én d. u. 6 órakor gyűlés a mo- donban. Weissberger Magda be- számoló a konferenciáról.

DIJUR LAOLE: Kedden, 12-én d. u. 5 órakor gyűlés a mo- donban.

GIVAT JESAJAHU: Csütörtök- kőn, 14-én Nora Mesulam hang- versenye a mo- donban.

CHOLON, JESSIE COHEN: — Kedden, 12-én este 8 órakor 816 Ujság a „Ulpán” helyiségében. Szerkesztő: Flesch Erzsé.

KIRJAT ONO: Hétfőn 11-én d. u. 6 órakor vezetési gyűlés a mo- donban Weissberger Magda részvételével.

NATANJA: Hétfőn, 11-én este 8 órakor vidám-est a mo- donban a kultúrklubotársaság rendezé- sében. Előtte feliratkészítés a „Tra- viata” c. operához.

NAZARET: Kedden, 12-én d. u. 6 órakor program megbeszélés és delegátus választás az országos konferenciára Perlesz Rózsá lakásán, 18/27 sz. a.

RAMAT-GAN: Kedden, 12-én este 8 órakor Monostori Ada előadása Morris Rosenfeldről a rech. Natan 16. sz. a. mo- donban.

A járdára festett békejelszavak miatt megbüntettek hat jeruzsálemi lányt és fiút

A jeruzsálemi járásbíró- ság fejenként 50 font pénz- bírságra ítélte hat fiatal fiút és lányt, akik ez év októ- berében „Izrael békéje — a világ békéje — Kuba bé- kéje — Izrael békéje” szö-veget festettek a jeruzsá-lemi egyetemi város bejárá- tánál a járdára.

A hat fiatal: Zenja Eisen- berg, Reuven Emanuel, Av- rahám Albáhári, Irisz és Eliezer Gilboa, továbbá egy 17 éves lány beismerték a vádat és azzal védekeztek, hogy nem akarták megro- gálni az egyetem tulajdonát

hanem csak fel akarták hívni a diákok figyelmét a súlyos politikai helyzetre. A bíróság azzal utasította el a védekezéseket, hogy ha mindenki a járdára, vagy a házfalakra írja vé- leményét és elcsúfítaná az épületeket, ennek súlyos következményei volnának. „Vannak megfelelőbb mó- dok arra, hogy felhívják a közönség figyelmét vala- mely fontos problémára és nem kell ezt barbár módon tenni” — hangzik az ítélet indoklása. A fiatalok egy része egyetemi hallgató.

Ajánlom a kitűnő OSEM Sauce Mix M Á R T Á S T (ROTEV CLI)

burgonyához, sült- hús- hoz, halhoz, főtt tész- tához, vagdalt húshoz és sok más ételhez. Elkészítése gyors és egyszerű.

כשר - פרוח זה מובן זה אדם

Fáklyák fényénél helyezték el a Marton-kultúrház alapkövét

Többszázfőnyi küldöttség jött el Kfár Glücksonba az ország minden részéből az ünnepségre

Kfár Glückson — (Az Uj Kelet tudósítójától). Mintegy 300 főnyi vendégsereg jött el tegnap délután Kfár Glückson kibucba, ahol a tu-bisvát ünnepségek keretében helyezték el a dr. Marton Ernő emléket megőrző kultúrház alapkövét. A kibuc tagjai már a bejáratnál fogadták az autóbuszokon és személyautókon érkező vendégeket, akik a rendkívül impozáns étteremben foglaltak helyet és itt folyt le az ünnepség első része. Az elnöki asztalnál Pinchász Rozen és Perec Bernstein, volt miniszterek, valamint a dr.

Marton Ernő emléket megőrző bizottság tagjai foglaltak helyet.

Biedermann Oszkár köszöntötte dr. Marton Ernő családját, valamint a Szochnut, a Liberális Párt, a Hitachdut Oléj Hungária, a Magyar Zsidó Világszövetség és a sajtó képviselőit s valamennyi vendéget. „Reméljük, hogy ez a mai találkozás emlékezetes marad” — mondotta, majd átadta az ünnepség vezetését dr. Micháel Landaunak, a Mifal Hapájisz vezérigazgatójának, aki a román parlamentben képviselőtársa volt dr. Marton Ernőnek.

Rozen volt igazságügyminiszter, valamint Perec Bernstein volt ipar- és kereskedelemügyi miniszter, Schön Dezső, az Uj Kelet felelős szerkesztője, Bisseliches Mose, a magyar cionista mozgalom veteránja és számos jelenlévő közéleti személyiség írta alá a díszes okmányt, amelyet ezután az alapkövére helyeztek.

Ezután a Marton-ház leendő területén folytatódott az ünnepség. A kibuc ifjúsága fáklyákkal világította meg a szikla ormát és díszes, kék-fehér transzparens jelezte: itt helyezik el az alapkövet a Marton Ernő emléket megőrző kultúrházban.

Az alapkövet dr. Marton Gizella helyezte el és az építési szerszámok segítségével egy sor malttert rakott az alapköre.

Jelképes módon a kibuc legifjabb nemzedéke nevében Talmi Ronit egy Agnon mesét olvasott fel az alapkö mellett a fáklyavilágban, majd pedig az ugyancsak elemi iskolás Wittenstein Cvi mondotta az ünnepség utolsó beszédét.

— Megfogadjuk, hogy örökölni fogunk a Marton kultúrház fölött...

Ezután a vendégsereg ismét a kibuc éttermébe vonult, ahol egy száztagú népi együttes — az Alonéj Jicchák gyermekfalu és a kibuc ifjúsága különféle népek táncából rendezett színes, nagysikerű bemutatót. Az ünnepség résztvevői emelkedett hangulatban vetek búcsút a Kfár Glückson-i vendéglátóktól, akik példásan, méltó keretben rendezték meg a Marton-ház alapkö-ünnepségét.

Benedek Pál

Nyolc gyermek született szombaton az éjláti kórházban

A betegek egy részét ki kellett rakni a folyosóra a zsúfoltság miatt

Szombaton rekordnap volt az éjláti kórházban, mert egyszerre 8 csecsemő látott napvilágot. A születési rekorddal egyidejűleg az egyetlen éjláti kórház zsúfoltsági rekordot is felállított, tekintettel arra, hogy a néhány egy- és két-személyes szobában, ahol összesen 6 beteg számára van hely, 15 felnőtt és 8 csecsemő ágyat helyeztek el. A zsúfoltságra jellemző, hogy a kétágyas szobákban négy szülőanya feküdt csecsemőikkel együtt, míg több beteget a folyosón kellett elhelyezni.

Megölte a kezében elsült revolver

Először azt hitték, hogy beszivárgók lötték le Amácja kibuc pásztorát

Halálos kimenetelű szerencsétlenség áldozata lett Simon Elkájám, a jordániai határon fekvő Amácja kibuc 21 éves pásztorát, akit megölt a kezében elsült revolvere. A szerencsétlen fiatalember lánybarátnőjének társaságában a település nyáját kihajította a legelőre, ahonnan rövid idő múlva a kibuc tagjai lövés hangját hallották. Amikor beszivárgók támadásától tartva, a helyszínrre siettek, súlyosan sebesült és eszméletlen állapotban találták Simon Elkájámat. A társaságában lévő lány

— Sztrájk fenyeget az egyik haifai aggokházában. Tudósítónk jelenti: Figyelmestető sztrájkra van kilátás az Achuza-nyegyedben lévő Szináj aggokházában miután az igazgatóság vonatkozik az alkalmazottaknak kifizetni a legutóbbi drágasági pótlékot. A haifai munkástanács elhatározta, hogy támogatja az alkalmazottak követelését és a sztrájkolók mellé áll.

Ezidén nem emelik a Hisztadrut tagdíjait, sem a betegsegélyző-járulékokat

Egész napi vita után megszavazták a 40 millió új költségvetést

Tel-Aviv, (Az Uj Kelet tudósítójától). — A Hisztadrut központi vezetősége tegnap egész nap tartó vita után megszavazta a Hisztadrut 40 millió font összegű költségvetését. A Hisztadrut kincstárnoka Jehosua Lévi, aki a költségvetési referátumot tartotta, kijelentette, hogy az idén nem fogják felemelni a hisztadruti tagdíjakat, sem pedig a betegsegélyző biztosítás díját. Mint mondotta, a Hisztadrut is áldozatot hoz a kormány gazdasági politikájának sikere érdekében és az alapberek sikere fejében lemond a tagdíjak emeléséről. Lévi ugyanakkor bejelentette, hogy

nagyrányú racionalizálási akcióba kezdenek és általános takarékoskodik vezetnek be az egész vonalon. Az ülést Aharon Becker, a Hisztadrut főtitkára nyitotta meg, aki a kisebbségi pártok napirendi javaslatára válaszolt. A Mápám, Achdut Háavodá, a Liberális Párt és a kommunisták

a Hisztadrut bérpolitikájának revízióját követelték, mert a kormány nem tartotta be árrögzítési ígéretét és egész sor árucikk, valamint közszolgáltatás megrágult.

Az ezzel kapcsolatos interpellációra válaszul a Hisztadrut főtitkára kijelentette, hogy a problémát az ügyvezetőség legközelebbi ülésén fogják letárgyalni, amelyen az egyes pártok képviselői részletesen megindokolhatják javaslatukat. Becker bejelentette, hogy megkereséssel fordul az illetékes ténylezőkhöz a vízdiák, a közsépségek tanácsai és az autóbusz viteldiák ügyében és kijelentette, hogy az

áremeléseket esetleg mérlegelni lehet.

A Hisztadrut költségvetésének keretében, amely 4 millióval magasabb a tavalyinál, az idén 102 millió fontot fognak inkasszálni, miből azonban csak 26 millió megy a Hisztadrut szervezeti kiadásainak a fedezésére, a többit a Kupát Cholim kapja.

A helyi munkástanácsok költségei az idén két millióval lesznek magasabbak, viszont a központi vezetőség apparátusának fenntartása további negyedmillió fonttal terheli majd a hisztadruti tagdíjfizetőt. Jelen-

tős emelkedés lesz a kulturális célokra fordítandó kiadások terén is.

Tudósítónk hozzáfűzi, hogy a 40 millió költségvetés kizárólag a szervezeti és kulturális kiadásokat tartalmazza és nincs benne sem a Kupát Cholim költségvetése, sem pedig a gazdasági vállalatoké, amelyek mind külön háztartást vezetnek.

A költségvetést a Mápám, Achdut Háavodá és Ovéd Dáti vallásos munkáscsoport szavazataival fogadták el, a Mápám és a Liberális Párt képviselői tartózkodtak, a kommunisták pedig ellene szavaztak.

Az államelnök felavatta a somroniak első templomát Cholonban

Jicchák Ben-Cvi: A szamaritanusok a zsidóság testvértestvére

Jicchák Ben-Cvi államelnök, a kormány és a közintézmények képviselői jelenlétében avatták fel tegnap Cholonban a somroniak (a szamaritanusok) első templomát. Amikor az elnöki pár megérkezett, a kis felekezet 144 tagja, akik közül 120-an Cholonban laknak, erre a célra szerkesztett külön ünnepi hálaimát mondott. A szamaritanusok nevében Jefet Cedáká, a szekta izraeli vezetője mondott beszédet.

Az államelnök, aki a zsidó törzsek ismert kutatója, a szamaritanusok felekezet történelméről beszélt és kijelentette, hogy az testvértestvérség zsidósággal, amely a zsidókkal azonos jogot élvez a zsidóság területén. — „Reméljük, — mondotta — többek között az államelnök, — hogy ez a kis templom a szétszórta izraeli törzsek összefogásának, Izrael és a népek közötti békének jegyében épült.” Ezután az elnök meggyújtotta a 7 águ menórát, majd a disz-

vendégek egy 12 karú gyertyatartót gyújtottak meg, amely a zsidó nép 12 törzsét szimbolizálja. Ezt követően az államelnök felszögezte a mezzát a templom belső ajtajára.

A ma Jordániához tartozó Gerizim-hegy felé néző szamaritanus szentély falát régi héber mondások ékesítik. A terem padlóját drága szőnyegek s gyékények borítják, amelyet a felekezet asszonyai készítettek. A templom építését, amely 30 ezer fontba került, az államelnök kezdeményezte és hozzájárult Cholon városa, a vallásügyi minisztérium és a Hisztadrut sikunépitő vállalata.

● Alexandriában az egyiptomi állambiztonsági felsőbiróság tegnap halálra ítélte Ali Achmed effendit, akit Izrael javára dolgozó kémhálózat vezetésével vádoltak, míg a további hat vádlottat kiszabott ítéleteket a felsőbiróság február 21-én hirdeti ki.

A Marton-ház rendeltetése

Schön Dezső, az Uj Kelet felelős szerkesztője beszélt ezután.

— A Marton-ház legfőbb rendeltetése összegyűjteni a magyar-zsidó történelmi múlt legfontosabb dokumentumait, hogy anyagot szolgáltasson tanulmányok számára s azok fényénél megfelelően lássuk és láttassuk a magyar zsidóság történetének sodrását és nagyszemű múltját. Ennek a témá-

nak szentelte dr. Marton Ernő élete első tanulmányát és a magyar zsidóság történetéről szól az a könyv is, amelyet élete utolsó szakaszában írt.

Joszef Menáchem, a körzeti tanács nevében méltatta annak jelentőségét, hogy a Marton-ház fontos szerepet játszik majd nemcsak Kfár Glücksonban, hanem az egész környék kulturális életében.

Szintézis ideológusa

ban, mindig szintézist keresett, amely alkalmas volt eljuttatni a gondolkodót a végső igazságokig.

Büszkék vagyunk rá — mondotta befejezésül —, hogy Kfár Glückson megálapításának 25 éves jubileumát egybekapcsolhatjuk a Marton-ház felépítésével.

Csengeri Imre, a HOH országos ügyvezető elnöke volt a következő szónok. Bevezetőben ő is Marton Ernő világképéről, a filozofikus látásmódjáról beszélt, utána azokhoz a fiatalokhoz fordult, akik majd a Marton-házban vesznek részt a kezükben:

— Tanuljátok meg, fiatalok Marton Ernőtől, — mondotta — a gondolatok világos elrendezését, a józan látásmódot és akkor eljuthattok az ő legkiemelkedőbb tulajdonságához, a lélek előkelőségéhez.

Aláírták

az alapító-okmányt

A beszédek elhangzása után az ünnepség asztalára helyezték a Marton-ház alapító okmányát, amelyet először dr. Marton Gizella, az Uj Kelet főszerkesztője (Dr. Marton Ernő özvegye) majd Marton Micháel, dr. Marton Ernő fia írt alá. Özv. dr. Lebovics Lajosné, dr. Marton Ernő nővére, írta alá ezután az alapító okmányt, majd Pinchász

Sajátmagának

fizet

Vásárolja meg lakását az Amidartól. A vételarra fizetett minden összeg úgy számít, mintha lakbért fizetne saját magának. Pénzt biztos módon fekteti be — és saját lakása van.

Ne felejtse el, csak 1963 március 31-ig vásárolhatja meg lakását a jelenlegi áron. Már kapott értesítést a lakás árak április 1., után várható emeléséről, az állami építkezési index alapján.

Használja ki az Önnek nyújtott határidőt meghosszabbítást, vásárolja meg lakását a jelenlegi áron.

AMIDAR

שולם

147

הלא-אבי-י

P. P. TEL-AVIV JAFFO 147